

VANNOMRÅDE LEIRA-NITTELVA

ÅRSMELDING

2025

Trehørningen Foto: Øystein Søbye/photographica

VANNOMRÅDE
LEIRA-NITTELVA
- elveliv.no -

INNHALDSFORTEGNELSE -

1. FORORD	4
2. OM VANNOMRÅDET	5
3. ORGANISASJONEN	6
3.1 Vannområdets organisering	6
3.2 Vannområdegruppens sammensetning i 2025	7
3.3 Avholdte møter i 2024	9
4. AKTIVITETER I VANNOMRÅDET I 2025	10
4.1 Hovedfokus i temagruppene i 2025	10
4.2 Vannområdets prosjekter	10
4.3 Prosjekter i regi av andre	12
4.4 Foredrag og faglige innlegg	12
4.5 Viktige tiltak i kommunene	13
4.6 Ikke gjennomførte aktiviteter	15
5. NETTSIDER OG SOSIALE MEDIA	16
6. TILGJENGELIGGJØRING AV KUNNSKAP	17
6.1 Vannmiljø	17
6.2 Vann-nett	17
7. VASSDRAGSOVERVÅKING	18
7.1 Kjemisk- fysisk overvåking	18
7.2 Biologisk overvåking	18
8. MILJØTILSTAND 2025	19
8.1 Økologisk tilstand i vannområdet	19
8.2 Kjemisk tilstand i vannområdet	19
8.3 Vassdragsovervåking i 2025	20
9. ØKONOMI - INNTEKTER OG FORBRUK	21
9.1 Hovedkonto	21
9.2 Vassdragsovervåking	22
VEDLEGG 1.	
Noen utvalgte fakta om hver kommune	23
VEDLEGG 2.	
Noen utvalgte tiltak i hver kommune	33
VEDLEGG 3.	
Oversikt over kommunenes økonomiske bidrag til fellesutgifter i VO Leira-Nittelva	42

1. FORORD

Enda ett år har gått, og i løpet av 2025 har det skjedd både positive og negative ting for vannmiljøet.

I februar 2025 vedtok Stortinget å oppheve et over 50 år gammelt vedtak om vassdragsvern. Vernede vassdrag i Norge har vært beskyttet mot utbygging av kraftverk over en megawatt, og det er dette vernet som ble svekket i februar. Da ble det åpnet opp for konsesjonsbehandling av kraftverk over en megawatt i vernede vassdrag, om man anser samfunnsnyttene som betydelig, og miljøkonsekvensene som akseptable. Dette stortingsvedtaket er helt klart negativt for norske vernede vassdrag. I løpet av 2025 bestemte kartverket at Nitelva skulle endre navn til Nittelva. Offentlige instanser skal benytte de navnene som er satt av Kartverket, noe som førte til at også vannområdet endret skrivemåte i navnet til vannområde Leira-Nittelva.

Arbeidet med de nye vannforvaltningsplanene har pågått for fullt i 2025, hvor det fra mange ulike hold blant annet har blitt lagt ned mye arbeid i å oppdatere påvirkninger og tiltak i databasen Vann-Nett. Dette er arbeid som vil fortsette i 2026 hvor det mot slutten av året vil bli en høring av de nye planene.

Også sommeren 2025 ble den nordlige halvkule fylt med ekstremvær. I vårt distrikt ble mai uvanlig tørr noe som førte til økt skogbrannfare. Høsten ble derimot preget av kraftige nedbørsperioder, og flere oransje farevarsler på flom og skred. I oktober førte uværet Amy til store mengder regn flere steder på Romerike, og i flere av vassdragene i vannområdet økte vannstanden kraftig.

Heldigvis skjer det også mye bra når det gjelder norske vassdrag. Arbeidet med både små og store restaureringsprosjekter er i gang for fullt, og fisken kommer blant annet frem fler og fler steder. Det er viktig at myndighetene fortsatt bevilger godt med midler til vassdragsrestaurering, og at midlene kan gå til både utredninger, planlegging og gjennomføring.

Nå er vi klare for 2026 med flere spennende prosjekter, og videre arbeid mot en ny planperiode.

2. OM VANNOMRÅDET

Vannområde (VO) Leira-Nittelva er et av Norges 109 vannområder og en del av vannregion Glomma. Etter kommunesammenslåing og reversering av regionreform består nå vannområdet av 10 kommuner (tabell 1) i fylkene Oslo, Akershus og Innlandet.

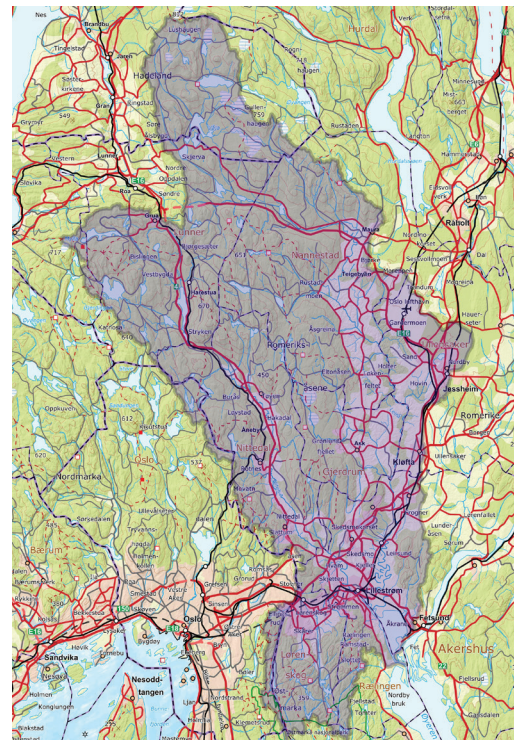
Vannområdet er et geografisk område avgrenset til Leira og Nittelvas nedbørsfelt, og strekker seg fra Romeriksåsen og Nordmarka i nord til Svellet (innløp Øyeren) i sør. Totalt er det 62 innsjøvannforekomster, 165 elvevannforekomster og 3 grunnvannsforekomster i vannområdet.

Leiravassdraget er svært variert fra rent, klart elvevann og mange innsjøer i Øståsen/Nordåsen og Romeriksåsen, til hissig, terrengformede bekker og elver gjennom bratte ravinedaler og til slutt en langsom, meanderende elv før utløpet i Nittelva. Selve elva Leira har en total lengde på 100,8 km. Nittelva har sitt utløp fra Harestuvannet og startet sin ferd gjennom skogkledde områder. Nedover Nittedal går elva inn i jordbruksområder og danner noen meandere. De nedre delene er nærmest en bred flod, og etter 37 km renner Nittelva ut i Svellet ved Lillestrøm.

Begge elvene renner igjennom områder under den marine grensen og er derfor påvirket av marin leire. Dette fører til at den naturlige tilførselen av partikler og næringssalter er stor, og gjør at de nedre delene av vassdragene ikke blir "krystallklare og rene". Målet blir derfor å sikre gode livsbetingelser for vannlevende organismer som lever i slike elver, og best mulig ivareta brukerinteressene.

Tabell 1. Kommunenes areal innenfor VO.

Kommune	% av kommunen som er innenfor vannområdet
Gran	27
Lunner	65
Oslo	7
Ullensaker	35
Rælingen	45
Nannestad	70
Lillestrøm	27
Gjerdrum	100
Lørenskog	100
Nittedal	96

Figur 1. Kart over vannområde Leira-Nittelva

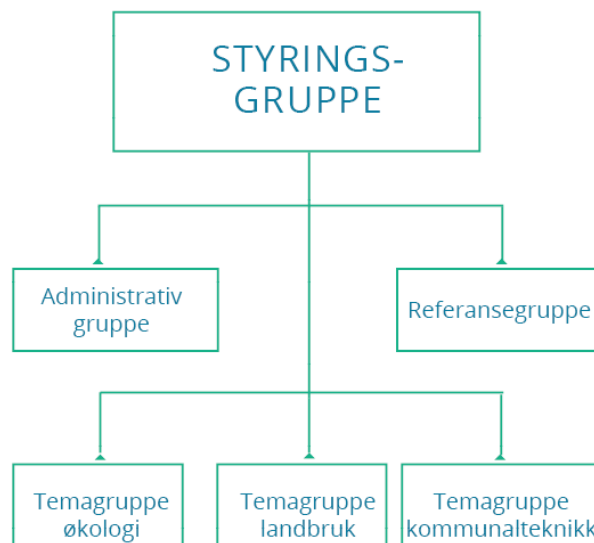
3. ORGANISASJONEN

3.1 VANNOMRÅDETS ORGANISERING

Nåværende organisering av arbeidet i Vannområde Leira-Nittelva ble vedtatt av styringsgruppa i 2008, og arbeidet ble fordelt på fem ulike grupper (figur 2). Styringsgruppa ledes av deltakerkommunenes ordførere/varaordførere. I tillegg deltar en politisk representant fra Akershus Fylkeskommune, som delegert prosessmyndighet på vegne av Vannregionmyndigheten for Glomma, Viken fylkeskommune. Statsforvalteren i Buskerud, Østfold, Oslo og Akershus har fagansvar for arbeidet etter vannforskriften. De og Akershus bondelag deltar i gruppa som observatører. Styringsgruppa legger premisser for vannområdearbeidet etter føringer fra Vannregionmyndigheten, og skal forankre viktig milepæler i sine respektive kommuner. Styringsgruppa legger premissene for arbeidet til vannområdets administrative gruppe, samt tre faggrupper med fagkompetanse innen økologi, landbruk og kommunalteknikk. I 2015 ble det satt i gang en prosess for å se på om denne organiseringen av vannområdet var optimal, og om det burde vurderes å gå fra en politisk styringsgruppe til en administrativ styringsgruppe. Etter en grundig prosess kom styringsgruppa frem til i desember 2017 at vannområdet beholder en politisk styringsgruppe.

For best mulig å sikre lokal forankring og medvirkning ble det i 2008 opprettet en referansegruppe med representanter for Akershus bondelag, Småbrukarlaget, Skogeierlag, Naturvernforbundet, Forum for natur og friluftsliv, Jeger- og fiskerforbundet, Grunneierlagene, Utmarkslaget, Nitelvas venner, Sagelvas venner, OSL, Vegvesenet, næringsvirksomheter, m.fl. Noen av disse har ikke vært innkalt til de møtene som har vært avholdt til nå. Det har ikke vært holdt møter i referansegruppa i 2025, men det har vært kontakt med flere for å innhente informasjon om blant annet fisk og edelkreps.

Det daglige arbeidet i vannområdet er tillagt sekretariatet og utføres av daglig leder. Daglig leder har kontor i Lillestrøm kommune, som har det administrative ansvaret for prosjektet.

Figur 2. Organisasjonskart for vannområdet

3.2 VANNOMRÅDEGRUPPENES SAMMENSETNING I 2025

I 2025 har ordfører i Lørenskog Amine Mable Andreassen vært leder av vannområdets styringsgruppe, og varaordfører i Lillestrøm kommune, Anette C. Elseth var nestleder frem til stortingsvalget i 2025. 21. november ble Brede Andreas Rørhus valgt til ny nestleder.

Tabell 2. Deltagere i VOs styringsgruppe i 2025

Medlem	Representant i styringsgruppa
Gran	<i>Gunn Elisabeth Alm Thoresen, ordfører</i>
Lunner	<i>Geir Andre Olsen, politiker</i>
Oslo	<i>Frode Hult, seksjonsleder vannmiljø</i>
Ullensaker	<i>Børre Lien Hansen, varaordfører</i>
Rælingen	<i>Runar Wattum Hansen, politiker</i>
Nannestad	<i>Karl Arne Leivestad, varaordfører</i>
Gjerdrum	<i>Lars Gustav Monsen, varaordfører</i>
Lillestrøm	<i>Anette C. Elseth (nestleder), varaordfører/ Brede Andreas Rørhus (nestleder fom. 21.11.25), varaorfører</i>
Lørenskog	<i>Amine Mabel Andreassen (leder), ordfører</i>
Nittedal	<i>Inge Solli, varaordfører</i>
AFK	<i>Lars Birger Salvesen, politiker</i>
SFOV	<i>Hilde Sundt Skålevåg (observatør)</i>
Bondelaget	<i>Elin Marie Stabbetorp (observatør)</i>
Vannområdet	<i>Line Gustavsen (sekretær/daglig leder)</i>

I løpet av 2025 har det vært noen utskiftninger i den administrative prosjektgruppen.

Tabell 3. Deltagere i VOs administrative gruppe i 2025

Medlem	Representant i administrativ gruppe
Gran	<i>Trygve Rognstad</i>
Lunner	<i>Kari-Anne Steffensen Gorset</i>
Oslo	<i>Toril Giske</i>
Ullensaker	<i>Rita Romsås Fjeldberg</i>
Rælingen	<i>Katarzyna Jaksina Nyborg</i>
Nannestad	<i>Rein Riise Dalermoen</i>
Gjerdrum	<i>Leiv Ommund Knutson</i>
Lillestrøm	<i>Birger Marøy(tom. 31.9.25)/Pernille Kvern- land (fom.1.10.25)</i>
Lørenskog	<i>Norun Reppe Bell</i>
Nittedal	<i>Guro Haug</i>
AFK	<i>Diverse deltager (tom. 31.08.25)Knut Magnus Wold (fom. 1.9.25)</i>
SFOV	<i>Sunniva Sandbu Numme (tom. 29.08.25)</i>
Statens vegvesen	<i>Natalie Haugan</i>
Vannområdet	<i>Line Gustavsen (sekretær/daglig leder)</i>

Alle de tre temagruppene hadde gruppeledere i 2025. Gruppelederen bistår daglig leder med å utarbeide saksliste til møtene, og har ansvaret for å lede disse. Oversikt over hvem som representerte kommunene i de ulike temagruppene finnes i tabell 4.

Tabell 4. Deltagere i VOs temagrupeer i 2025.

Kommune	Faggruppe kommunalteknikk	Temagruppe økologi	Temagruppe landbruk
Gran	Trygve Rognstad	Trygve Rognstad	Ellen S. T. Hougsrud
Lunner	Kari-Anne Steffensen Gorset	Kari-Anne Steffensen Gorset	Ellen S. T. Hougsrud
Oslo	Toril Giske	Toril Giske	Ida M. F. Gjersem
Ullensaker	Rita Romsås Fjeldberg	Rita Romsås Fjeldberg	Hans Petter Langbakk/Mina Lisa Schou
Rælingen	Katarzyna Jaksina Nyborg	Linda A. Grimsgaard	Ida M. F. Gjersem
Nannestad	Erik Borander	Sara Louise McElroy	Nina Lynnebakken
Gjerdrum	Odd Magnar Holmeide	Leiv Ommund Knutson	Hans Petter Langbakk/Mina Lisa Schou
Lillestrøm	Jan Erik Bøgeberg	Hilde Birkeland	Ann-Kathrine Kristensen
Lørenskog	Ingen representant i 2025	Norun Reppe Bell	Ida M. F. Gjersem
Nittedal	Nathan Amuri Bahati	Guro Haug	Ellen S. T. Hougsrud
AFK	-	Diverse deltager (tom. 31.08.25)/Knut Magnus Wold (fom. 1.9.25)	-
SFOV	Anette Strømme	Sunniva Sandbu Numme (tom. 29.08.25)	Heidi Engelhardt-Bergsjø
Bondelaget	-	-	Elin Marie Stabbetorp (observatør)
Vannområdet	Line Gustavsen (sekretær/daglig leder)	Line Gustavsen (sekretær/daglig leder)	Line Gustavsen (sekretær/daglig leder)

3.3 AVHOLDTE MØTER I 2024

Oversikt over møter avholdt i prosjektorganisasjonen i 2025 er vist i tabell 5.

Tabell 5. Antall møter avholdt i de ulike gruppene i VO i 2025.

Vannområde Leira-Nittelva 2022	Antall møter	Beskrivelse
Styringsgruppe	2	2 fysiske møter
Administrativ gruppe	3	3 hybridmøter
Temagruppe økologi	3	3 hybridmøter
Temagruppe landbruk	2	1 digitalt møte/1 hybridmøte
Temagruppe kommunalteknikk	2	2 hybridmøter

I 2025 ble det avholdt en del hybridmøter, det vil si møter der en del av deltagerne deltok fysisk, mens en del deltok digitalt. Dette gjør det lettere for fler å kunne delta på møtene.

Referater fra møtene i prosjektorganisasjonen er sendt møtedeltakere og publisert på elveliv.no. Saksprotokoller fra møter i styringsgruppa er i tillegg sendt i kopi til postmottak i hver av de 10 eierkommunene.

I tillegg til de ordinære møtene har det vært avholdt flere møter i ulike adhoc-grupper i forbindelse med ulike aktiviteter og prosjekter.

Daglig leder har deltatt på en del eksterne møter, arrangementer og seminarer. Et utvalg er presentert nedenfor.

Tabell 6. Antall seminarer, møter og befaringer i 2025.

Aktivitet	Antall	Beskrivelse
Seminarer		
Diverse seminarer	5	Seminarer arrangert av blant annet NIVA, Vannforeningen osv.
Møter		
Vannområdeforum	2	Møter i regi av Vannregionmyndigheten
Nabovannområder	10	Møter med vannområde Øyeren, HUVO og Randsfjorden
Eksterne prosjekter	1	
Brukerpanel Vannmiljø/Vann-Nett	2	
Vassdragsovervåking	25	Oppfølging vassdragsovervåking, kommunemøter, anbudsprosess
Andre møter	30	Med kommuner, statsforvalter, osv.
Befaringer/feltarbeid		
Diverse befaringerog feltarbeid	19	

4. AKTIVITETER I VANNOMRÅDET I 2025

4.1 HOVEDFOKUS I TEMAGRUPPENE I 2025

Temagruppe landbruk

Det har vært normal møteaktivitet i landbruksgruppa i 2025. I første kvartal ble det jobbet med å få arrangert det andre av to temakvelder om kompostering av fast husdyrgjødsel. Gruppa hadde også fokus på kartlegging av kantsoner og mulighet for et treplantingsprosjekt, på fisk i landbruksbekker, ny gjødselsbrukforskrift og miljøkrav.

Temagruppe økologi

Det har vært normal møteaktivitet i økologigruppa i 2025. Gruppa har hatt fokus på flere ulike temaer, blant annet myr, kulverter som vandringshindre og fisk i landbruksbekker. Gruppa har vært involvert i søknader til Miljødirektoratet og i utarbeidelse av anbudsdokumenter til prosjekter beskrevet i avsnitt 4.2.

Temagruppe kommunalteknikk

Det var litt redusert møteaktivitet i kommunalteknikkgruppa i 2025, med kun to møter. Temagruppa har hatt ekstra fokus på nærings- og industripåslipp og på avrenning fra vei.

4.2 VANNOMRÅDETS PROSJEKTER

Her er en kort beskrivelse av vannområdets prosjekter i 2025. Mer informasjon finnes i prosjektrapportene som ligger på vannområdets nettsider elveliv.no.

Kartlegging av fisk i landbruksbekker i Lillestrøm

Vannområdet hadde fått plan- og prosessmidler fra Vannregionmyndigheten til å kartlegge fisk i typiske landbruksbekker. Prosjektet startet opp i 2025 og først ut var fem bekker i Lillestrøm kommune, langs Leira. Det ble funnet fisk i to av de fem bekkene. Rapport vil bli publisert på vannområdets nettsider, og prosjektet vil trolig fortsette med nye bekker i 2026. Alle fisk ble sluppet ut igjen.

Bilde 2, Abbor fanget i Jølsenbekken.
Foto: VO Leira-Nittelva

Oppfølging av vannkvalitet i Østmarka med tanke på edelkreps

Vannområdene Øyeren og Leira-Nittelva har fortsatt arbeidet med å kartlegge vannkvaliteten i Østmarka i 2025. pH-loggerne har blitt fulgt opp, og det har blitt tatt flere vannprøver. Prosjektet har vært finansiert med midler fra Statsforvalteren i Buskerud, Østfold, Oslo og Akershus. Prosjektet videreføres frem til etter isløsningen våren 2026.

Kartlegging av elvemusling

I 2024 ble det tatt miljøDNA prøver i Ellingsrudelva, og det ble positivt utslag på elvemusling. Det ble derfor gjennomført en kartlegging av elvemusling i 2025, og det ble oppdaget en tidligere ukjent bestand av elvemusling. Niva i samarbeid med Naturfaglige tjenester gjennomførte undersøkelsen. Bestanden ser ut til å være reproduserende, men trolig står det ikke så bra til. Det er derfor anbefalt å følge opp med å undersøke ørretbestanden i 2026 da ørret er vertsfisk for elvemuslingslarver. Prosjektet fikk økonomisk støtte fra Statsforvalteren, Akershus fylkeskommune og Lørenskog kommune.

Bilde 3, Elvemusling i Ellingsrudelva. Foto: VO Leira-Nittelva

Utredning av fysiske restaureringstiltak i Nittedal og Nannestad

I 2025 mottok vannområde støtte fra Miljødirektoratet og midler fra vannregionmyndigheten til å utrede fysiske restaureringstiltak på to dammer og en skogsbilveifylling på Romeriksåsen. Naturrestaurering AS gjennomførte prosjektet, og det var spesielt skogsbilveifyllingen som pekte seg ut som et mulig restaureringsprosjekt.

Elfiskeprosjekter

I 2025 ble det gjennomført to elfiskeprosjekter, et i Kverndalsbekken i Ullensaker og et i Langvikaelva i Lunner. I Kverndalsbekken var formålet å få kunnskap om fiskebestanden, og i Langvikaelva var formålet å undersøke ørretbestanden med tanke på at det er en veldig svak bestand av elvemusling i elva. Rapportene fra begge prosjektene publiseres på vannområdes nettsider.

Bilde 5, Elfiske i Langvikaelva. Foto: VO Leira-Nittelva

Undervannsfilmning i Østmarka

Som en oppfølging av tidligere undersøkelser i Østmarka ønsket vannområdene Øyeren og Leira-Nittelva å filme med undervannsdrone i de samme innsjøene som tidligere har blitt undersøkt. Dette for å få bedre kunnskap om habitatet under vann, og for å kunne vurdere hvordan skjulmulighetene for edelkreps er. Statsforvalteren støttet prosjektet, og innkjøp av undervannsdrone

Åpning av båtseptikkanlegg

5 mai 2025 var det offisiell åpning av et nytt anlegg for båtseptik i Gansvika. Prosjektet ble startet i 2020, og har vært et samarbeid mellom vannområdene Øyeren og Leira-Nittelva og kommunene Lillestrøm, Rælingen, Enebakk og Indre Østfold. Vannområdene stod for grunnarbeidet, kommunene for finansiering, og Lillestrøm kommune for prosjektering og etablering. Et viktig tiltak for bedre kvalitet i Øyeren og tilløpselvene!

Bilde 6. Høytidlig åpning av båtseptikkanlegget i Gansvika. Foto: Ingstad media

4.3 PROSJEKTER I REGI AV ANDRE

RIPARAGRO

RIPARAGRO står for "Restoring riparian zones on agricultural lands" og er et prosjekt som ledes av Universitetet i Oslo med midler fra Forskningsrådet. Vannområdene Leira-Nittelva og HUVO deltar inn i prosjektet som samarbeidspartner. I 2025 ble det arrangert to workshop, men dessverre hadde ikke daglig leder anledning til å delta på disse.

4.4 FOREDRAG OG FAGLIGE INNLEGG

Workshop om overvåking for vannområdene i Drammenvassdraget

27. januar 2025 var daglig leder invitert til å holde et innlegg om vassdragsovervåking i Vannområde Leira-Nittelva for vannområdene i Drammenvassdraget. Det ble orientert om hvordan vannområdet gjennomfører vassdragsovervåking og biologisk overvåking, og hvordan vannområdet organiserer overvåkingen.

Politisk utvalg Samfunn og miljø i Lillestrøm kommune

Den 12. februar holdt vannområdene Øyeren og Leira-Nittelva et innlegg for politisk utvalg for samfunn og miljø i Lillestrøm kommune. Orienteringen tok for seg vannforskriften, arbeidet i vannområdene, tilstand og påvirkninger. Det ble lagt ekstra vekt på det som er relevant i Lillestrøm kommune.

Kommunestyret i Lunner kommune

13. februar holdt vannområdet sammen med vannområde Randsfjorden et innlegg for kommunestyret i Lunner kommune. Orienteringen tok for seg vannforskriften, arbeidet i vannområdet og økologisk tilstand i Vannområdet med ekstra fokus på tilstand og tiltak i Lunner kommune.

Vannområdeforum i Vest-Viken vannregion

Den 2. april var daglig leder invitert til vannområdeforum i Vest-Viken vannregion for å fortelle om erfaringer med oppdatering av påvirkninger og tiltak i Vann-Nett. Daglig leder presenterte vannområdets erfaringer gjennom flere planperioder med blant annet hvilket tiltaksnivå som kan være fornuftig på ulike områder.

Åpent medlemsmøte - Nittedal Elveforum

Den 27. november var det åpent medlemsmøte i Nittedal Elveforum, og vannområdet var innvitert til å holde et innlegg om arbeidet i vannområdet og vannkvaliteten i Nittedal kommune.

Fagsamling for Skogregion 4. om skog og vannkvalitet

Den 17. desember arrangerte skogregion 4. en fagsamling om skog og vannkvalitet. Vannområdene Øyeren og Leira-Nittelva var invitert til å holde et innlegg om vannkvalitet og skogbruk.

4.5 VIKTIGE TILTAK I KOMMUNENE

I kommunene jobbes det med store og små tiltak som vil forbedre vannkvaliteten. Under er et lite utvalg av det som skjedde i kommunene i 2025.

Gjerdrum

- Det ble sendt ut pålegg om tilknytning til kommunalt avløp til 27 eiendommer.
- Kommunen gjennomførte problemkartlegging i flere vassdrag ved å ta vannprøver. Dette førte til at en vannforekomst gikk fra moderat til god tilstand.
- Over 90% av kornarealet i kommunen overvintret i stubb. Dette er viktige tiltak for å redusere avrenning av jord og næring til nærliggende vannforekomster.

Lillestrøm

- Skybruddsplan for Skedsmokorset er ferdig.
- Solberg-prosjektet pågår. Men etappe 4, som er den siste, holdes tilbake i påvente av avklaringer i forbindelse med tilknytningsplikt etter Plan- og bygningslovens bestemmelser og det lokalpolitisk vedtak om kostnadsgrense på 3G.
- PA2 i Alexander Kiellandsvei er rehabilitert.
- Rehabilitering av avløpsledninger i området ved Løkenflaen.
- Avløpsmodell for ledningsnettet er levert og skal kalibreres i løpet 2026.
- I prosjektet med overføring av avløpsvann fra NRVA (Skedsmokorset og Leirsund) over til MIRA, er det gjennomført en mulighetsstudie.
- Det ble sendt ut beskjed om takvannsfrakobling i Lillestrøm sentrum og halve Strømmen
- Gjennom vinteren 2025/2026 ligger 82 % av det totale kornarealet urørt.
- Betydelig økning i antall meter grasdekt vannvei, totalt 26 583 meter totalt i hele kommunen
- Det var høy aktivitet og mange søknader om tilskudd til spesielle miljøtiltak i jordbruket. Utbedring av hydro-tekniske anlegg er høyt prioritert og i 2025 tildelte kommunen tilskudd til 6 slike tiltak innenfor vannområde Leira-Nittelva.
- Tiltaksstrategi for miljøtiltak i landbruket 2026-2030 ble vedtatt 22.10.2025
- Det var fagsamling i skogregion 4, før jul der kantsoner mot vassdrag var et av temaene
- Det ble arrangert en nitrogenkveld for landbruket i mars på Sørumsand videregående skole

Lunner

- Det ble satt i gang et prosjekt hvor en søker etter innlekking i VA-nettet som vil avdekke hvor en må rehabilitere ledningsnettet.
- Det har blitt gjennomført et prøveprosjekt på nitrogenrensing i forbindelse med etterpolering av avløpsvann.
- Det har fortløpende blitt gjennomført punktutbedring av VA-ledningsnett.
- Det er satt inn målekummer på spillvannet slik at en kan bytte kummer raskere når det er behov.
- Kommunen har gått til innkjøp av sugehenger for å tømme sandfang.
- Det har vært et løpende arbeid med kontroll av separate avløpsanlegg med pålegg om utbedring, eller påkobling til offentlig nett.
- Det har vært stengt for krepsing i flere vannforekomster siden bestanden er dårlig.

Lørenskog

- I 2025 ble ca 1,7 km spillvassledninger rehabilitert og/eller separert. De største tiltakene i 2025 var i Løkenås ringen, ved Røykåsbekken og ved Langgrunna. Dette er viktig for å redusere forurensning fra avløpsnettet.
- I 2025 ble 9 overvannsutløp undersøkt. Det ble avdekket 13 nye forurensningskilder, 8 av disse var utlekk av spillvann til overvann, og 5 var andre forurensningskilder. 9 av forurensningskildene er utbedret, mens 4 venter på tiltak. I tillegg ble det avdekket 11 fremmedvannskilder som kan bidra til økt utslipp via overløp. 6 av disse er utbedret, mens 5 venter på tiltak.
- I 2025 ble det fjernet 8,42 tonn hageavfall, mye i nærheten av vassdrag.
- Kalksteiner og pH-loggere har blitt fulgt opp som en del av tiltak for å forbedre forholdene for edelkreps i

Ellingsrudelva og Losbyelva.

- Det er laget en tiltaksplan for kantvegetasjon langs vassdrag. Kantvegetasjon langs vassdrag er viktig for vann kvaliteten blant annet fordi den forhindrer erosjon og reduserer utlekking av næringsstoffer.
- Det er kartlagt restaurerbar natur i kommunen, inkludert kantsoner, bekkeåpninger og grøftet myr. Dette vil gi et godt grunnlag for å følge opp med tiltak som kan bedre vannkvaliteten. Mer informasjon [her](#).
- I løpet av 2024 og 2025 har alle de 1210 sandfangene på kommunal vei blitt tømt. I tillegg har 202 sandfang på kommunale parkeringsplasser blitt tømt. Regelmessig tømning av sandfang er viktig for å redusere utslipp av forurenset overvann til vassdragene.
- 77 % av kornarealet i Lørenskog ble ikke jordarbeidet høsten 2025, dette er et viktig miljøtiltak for å unngå erosjon med avrenning av jord og næringsstoffer til vassdrag.
- Det er etablert 916 daa med gras på areal som er spesielt utsatt for flom og erosjon.
- Det er 1832 meter med grasdekt kantsone mot vassdrag i tillegg til ca 5000 meter med ugjødslet kantsone i eng mot vassdrag.
- Fra SMIL ordningen ble det søkt om og gitt støtte til tre prosjekter med hydrotekniske tiltak.

Nannestad

- Gjennom vinteren 2025/2026 lå 93 % av det totale kornarealet i Nannestad urørt uten jordarbeiding.
- Stor aktivitet innen landbruk på spesielle miljøtiltak i jordbruket (SMIL) og drenering.
- Arbeidet med bekjempelse av fremmede arter langs Leira har fortsatt.
- Det ble gjennomført to undersøkelser etter akutt forurensning av Giruddalsbekken. Bekken er friskmeldt.
- Prosjekt Øyungsvegen (avkloakking) er nå anse som ferdig 2025.
- Prosjekt Røtterudmoen (avkloakking) har hatt forsinkelse pga. ombygging av PA som var satt for lavt. Med ferdig hovedledning så sendes pålegg ift. stikkledninger - antatt ferdigstillelse 2026/2027.
- Prosjekt overføringsledning Snatthaugen - Møllerstad er i gang. Forventet ferdig 2026 / 2027.
- Prosjekt rehabilitering avløp i Bevervegen, Nannestad sentrum ble startet i 2025. Forventet ferdigstilling er i 2026.

Nittedal

- Prosjekt VA på langs har pågått gjennom hele 2025. Renseanleggene planlegges nedlagt tidlig i 2026. Før undersøkelser oppstrøms og nedstrøms renseanleggene er utført.
- Sammen med Statsforvalteren er Lomtjernsmyrene restaurert. Rundt 5,5 km med gamle grøfter er tettet igjen, og en del hogst er utført. Restaurert areal utgjør om lag 140 daa.
- Gjennomført kartlegging av edelkreps/signalkreps/krepsepest med støtte fra Statsforvalteren.
- Bekjemping av kjempespringfrø langs Nittelva er videreført i samarbeid med Nittedal Elveforum.
- Oppfordret grunneiere med parkslirekne på egen eiendom til å bekjempe arten.
- Videreført overvåking av forurensning ved historisk og aktiv skytebane på Sagerud.
- Opprydding av forurenset grunn ved Waage dam park er videreført av tiltakshaver.
- Tilsyn med landbruksforetak ang. lagring og håndtering av husdyrgjødsel og utendørs helårsdrift med hus dyr.

Oslo

- Vann- og avløpsetaten i Oslo kommune har en vassdragsmålestasjon i Ellingsrudelva rett før innløpet til Langvannet. Der tas det vannføringsproporsjonale ukesblandprøver. Prøvene analyseres for næringssalter, bakterier og fysiske parametere, og resultatene vurderes. Ved avvikende resultater, undersøkes årsaker og tiltak iverksettes ved behov.

Rælingen

- I 2025 ble det separert 100 meter AF- ledning.
- Det er lagt 534 meter med nye spillvannsledninger.
- Det er gjennomført rehabilitering av 420 meter spillvannsledninger, hvorav 120 meter er rehabilitert med no-dig.
- Gjennomført tømning av sandfang etter oppsatt plan

- Det er utført tilsyn på private avløpsanlegg på 3 eiendommer.
- Seks eiendommer har fått pålegg om tilkobling til kommunalt spillvannsnett. To eiendommer ble påkoblet i 2025. De resterende fire blir påkoblet i 2026.
- Planlegging av utskifting av en pumpestasjon er slutført. Anbud legges ut i 2026.
- Kommunen overtok driften av avløpsstasjoner.
- Alt kornarealet i Rælingen overvintret uten jordarbeiding høsten 2025, dette er et viktig miljøtiltak for å unngå erosjon og avrenning av jord og næringsstoffer til vassdrag.
- Det er etablert 1122 daa med gras på areal som er spesielt utsatt for flom og erosjon.
- Fra SMIL ordningen ble det søkt om, og gitt støtte til ett prosjekt med hydrotekniske tiltak.

Ullensaker

- Arbeidet med overføringsledning fra Kløfta renseanlegg til Gardermoen renseanlegg ble startet opp. Arbeidet ferdigstilles i 2026.
- Bekjempet kjempespringfrø langs Dølibekken, og bekk som renner ut i Sogna. Ved Kverndalsbekken anser kommunen seg som ferdig med bekjempelse av kjempespringfrø.
- Arbeidet med å få alle private avløpsanlegg, som ikke tilfredsstiller dagens standard, oppgradert eller til knyttet det kommunale avløpsnettet fortsatte i 2025.
- Ca. 200 sandfang har blitt tømt innenfor vannområdet, noe som er viktig for at å redusere utslippene av forurenset overvann til vassdragene.
- Over 90 % av kornarealet i kommunen overvintret i stubb. Dette er et viktig tiltak for å redusere avrenning av jord og næringsstoffer til nærliggende vannforekomster.

4.6 IKKE GJENNOMFØRTE AKTIVITETER

Kurs i databasene Vann-Miljø og Vann-Nett

Databasene Vann-Miljø og Vann-Nett er to nasjonale databaser med mye viktig informasjon for de som jobber med vannforvaltning. Det var planlagt å arrangere kurs for aktuelle personer i kommunene i 2025, men på grunn av at begge databasene er under oppdatering er kurs utsatt til databasene er ferdig oppgradert.

Hydrologisk modellering av elvestrekning i Nittedal

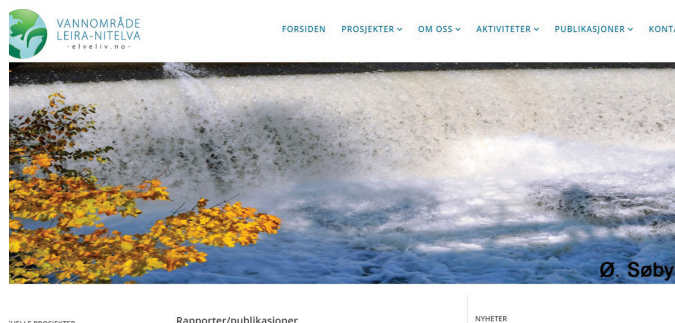
Det var planlagt å gjennomføre en hydrologisk modellering av en elvestrekning i Nittedal kommune. Dette prosjektet ble utsatt til 2026.

5. NETTSIDER OG SOSIALE MEDIA

Elveliv.no

Nettsidene til vannområdet er i stadig utvikling, og man kan finne mer og mer informasjon på nettsidene.

I 2025 har det blitt jobbet med å gjøre nettsidene mer universelt utformet, og dette er et arbeid som vil fortsette i 2026. I 2026 vil det også bli jobbet med å få oppdatert nettsidene med aktuelle prosjekter og annen informasjon.

Bilde 7. Skjerm bilde av vannområdets nettsider elveliv.no

Facebook

I 2025 kom det 9 nye følgere på vannområdets Facebook-sider, slik at antall følgere var oppe i 619 i slutten av 2025. Det var redusert aktivitet på Facebook, og det ble kun postet 4 innlegg i løpet av året. Det innlegget som nådde flest personer var informasjon om prosjektet kartlegging av fisk i landbruksbekker. Dette innlegget nådde ut til 1673 personer.

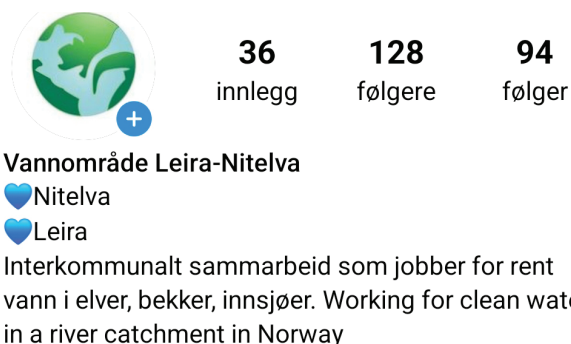
Det er viktig å nå ut til befolkningen i området med det arbeidet som gjennomføres for å bedre vannkvaliteten i de 10 kommunene, og Facebook er en god plattform til å gjøre dette på. Vi vil øke aktiviteten på Facebook i 2026.

Bilde 8. Det mest sette innlegget i 2024 var innlegget om befaring til Stråtjerndammen i Nannestad kommune.

Instagram

Det var ingen aktivitet på vannområdets Instagramkonto i 2025. Ved inngangen av året hadde vannområdet 128 følgere, og dette antallet holdt seg gjennom året. Målet med kontoen er å vise frem hvor flott området er, og gi et kort innblikk i hva som rører seg i et vannområde. Det er opprettet en hashtag #VannområdeLeiraNitelva, som man kan benytte seg av når private tar bilder i vannområdet. I 2026 vil vi bli mer aktive på Instagram.

Bilde 9. Det var veldig liten aktivitet på vannområdets instagramkonto i 2024.

6. TILGJENGELIGGJØRING AV KUNNSKAP

6.1 VANNMILJØ

Vannmiljø er den statlige miljøforvaltningens fagsystem for lagring av analyse av data om miljøtilstanden i vann. Vannmiljø er integrert med Vann-Nett, og analyseresultater registrert i Vannmiljø benyttes ved fastsettelse av miljøtilstand i Vann-Nett.

Analysene fra de lokalitetene som overvåkes av Norconsult på vegne av kommunene Gjerdrum, Lillestrøm, Lørenskog, Nannestad, Nittedal, Rælingen og Ullensaker (også omtalt som "Overvåkingsprogrammet for vannområdet"), har blitt registrert i Vannmiljø av oppdragstaker. Det samme har resultatene fra de ulike prosjektene som ble gjennomført i 2025.

Data tilbake til 2008, og for noen stasjoner enda lengre tilbake, er lagt inn i Vannmiljø, slik at man får en best mulig oversikt over hvordan vannkvaliteten har utviklet seg.

Det er veldig viktig at de kommunene som driver med overvåking av vannforekomster i egen regi også får registrert sine resultater i Vannmiljø, slik at vannforekomstene i disse kommunene får en riktig vurdering når det fastsettes miljøtilstand.

6.2 VANN-NETT

Vann-Nett er et nettbasert kartverktøy som brukes i arbeidet med vannforskriften. I Vann-Nett vises inndelingen i vannområder og vannforekomster, og for hver vannforekomst er det lagret informasjon om miljøtilstand, evt. risiko for å ikke nå målet om god økologisk tilstand, aktuelle påvirkninger samt tiltak for å bedre den økologiske tilstanden. Vannforskriften setter krav til medvirkning med hensyn til faglige vurderinger, beslutninger og gjennomføring av tiltak for å oppnå god miljøtilstand i vannet. Vann-Nett er ment å sikre tilgang på miljøinformasjon for faglige institusjoner, interessegrupper, myndigheter og allmennheten.

Vann-Nett henter inn data fra de 6 siste årene fra Vannmiljø, og dette er med på å fastsette miljøtilstanden.

Statsforvalteren har ansvaret for kunnskapsgrunnlaget, og det er hver enkelt sektormyndighetene som har ansvar for å følge opp sine tiltak.

7. VASSDRAGSOVERVÅKING

Vassdragsovervåking består av kjemisk-fysisk overvåking, hvor det blir tatt vannprøver ifølge et fastsatt overvåkingsprogram, og overvåking av biologiske kvalitetselementer. I motsetning til den kjemisk-fysiske overvåkingen som pågår kontinuerlig, skal biologisk overvåking gjennomføres minimum hvert tredje år. Kvalitetselementene som blir brukt i VOs biologiske overvåking er vannplanter, begroingsalger og bunndyr, og vannkjemien fra den kjemisk-fysiske overvåkingen er en støtteparameter.

7.1 KJEMISK- FYSISK OVERVÅKING

Det ble i 2013 utarbeidet et forslag til overvåkingsprogram for Leira-Nittelva. Vannområdets overvåkingsprogram inngår i overvåkingsprogrammet for Vannregion Innlandet og Viken, og det oppdateres jevnlig.

Kommunene som inngår i vannområdet, har organisert seg ulikt med hensyn på gjennomføring av vassdragsovervåkingen, og 7 av kommunene er inkludert i overvåkingsprogrammet.

I 2021 bistod Lillestrøm innkjøpskontor vannområdet, på vegne av kommunene, med å få på plass en ny rammeavtale om tiltaksrettet overvåking. En ny avtale med Norconsult kom på plass i desember 2021 og hadde en varighet på 2 år med opsjon for 1 + 1 år. I 2024 ble det utløst opsjon for 2025.

Dette samarbeidet omtales ofte som "Overvåkingsprogrammet for Leira-Nittelva", eller "fellesovervåkingen", da det omfatter størstedelen av den tiltaksrettede overvåkingen innen vannområdet og har blitt administrert av vannområdesekretariatet. Kommunene som er en del av denne rammeavtalen er Gjerdrum, Lillestrøm, Lørenskog, Nannestad, Nittedal, Rælingen og Ullensaker.

Kostnadene for fellesovervåkingen er fordelt mellom kommunene ut fra antall prøvesteder, antall prøver, og type prøve (analyse av kjemiske parametere, bunndyr, begroingsalger eller vannplanter). I 2025 har Statsforvalteren i Oslo og Viken støttet overvåkingsprogrammet med 450 000 kroner. Dette statlige bidraget er et bidrag til overvåking i områder hvor jordbruket er en viktig påvirker.

I tillegg til de kostnadene som fremgår av tabell 8 (s. 22), finansieres tre stasjoner i Nittelva av NRA, og tre stasjoner av DYNEA. Resultatene inngår i årsrapport for vassdragsovervåkingen, og vil bli publisert på vannområdets hjemmeside elveliv.no i våren 2026.

Det gjennomføres omfattende overvåking også i kommunene Lunner og Oslo, men resultatene fra denne overvåkingen er p.t. ikke inkludert i felles årsrapport for vassdragsovervåkingen i Leira-Nittelva, men oppsummeres i separate rapporter. Fra 2026 vil Lunner kommune ta del i vannområdets overvåkingsprogram.

Statsforvalterens overvåking i forsuringspåvirkede vannforekomster og kartlegging av biologiske kvalitetselementer som fisk og muslinger publiseres også i separate rapporter.

Når samtlige overvåkingsresultater er tilgjengeliggjort i Vannmiljø kan Statsforvalteren benyttet dataene til å reklassifisere økologisk tilstand i de aktuelle vannforekomstene, og det vil da være mulig å hente ut helhetlige oversikter fra Vann-Nett som viser økologisk tilstand for vannforekomstene i området.

For mer informasjon se kapittel 8.

7.2 BIOLOGISK OVERVÅKING

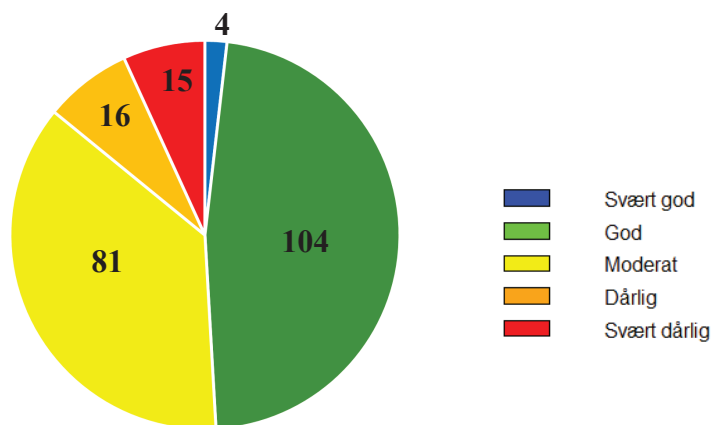
Biologisk overvåking skal gjennomføres hvert tredje år. Det ble sist gjennomført biologisk overvåking i vannområdet i 2023, og det ble derfor ikke gjennomført biologisk overvåking i 2025. Neste gang det vil bli undersøkt bunndyr og begroingsalger i vannområdet er i 2026.

8. MILJØTILSTAND 2025

8.1 ØKOLOGISK TILSTAND I VANN-OMRÅDET

Den økologiske tilstanden til vannforekomstene i vannområde Leira-Nittelva varierer en god del. Nord i vannområdet, og i skogsområdene i sør finner vi en god del vannforekomster som har oppnådd miljømålet om god tilstand. Men jo lengre sør vi kommer jo dårligere står det til med tilstanden (figur 3). Elvene Leira og Nittelva renner fra skogsområdene inn i landbruks- og urbane områder, og de største påvirkningene i vannområdet er blant annet landbruk, avrenning fra spredt og kommunalt avløp samt fra spredte flater. I tillegg er en del av vannforekomstene leirevassdrag, og disse har fått utsatt frist til 2033 med å oppnå miljømålet.

Av vannområdet 220 naturlige vannforekomster (grunnavannsforkomster og svært modifiserte vannforekomster utelatt) så har 48,6% oppnådd miljømålet, mens 51,4% har moderat eller dårligere tilstand. For mer informasjon om tilstanden i hver kommune se vedlegg 1.

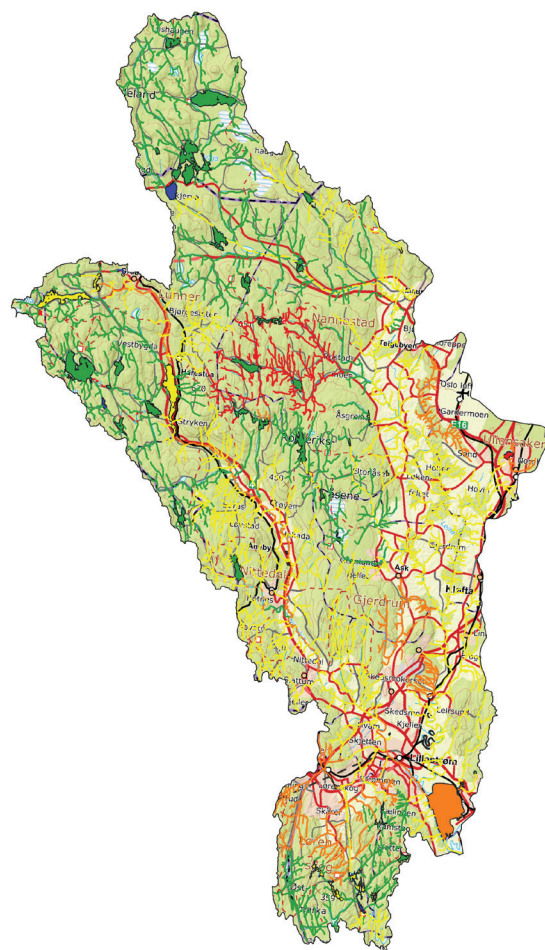

Figur 4. Kakediagram over økologisk tilstand i vannområdet

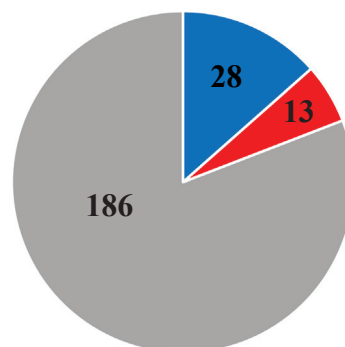
8.2 KJEMISK TILSTAND I VANNOMRÅDET

Alle vannforekomster skal også oppnå god kjemisk tilstand. Når det gjelder kjemisk tilstand er det fortsatt mye uavklart, men det kommer stadig mer data som hjelper oss i å fastsette kjemisk tilstand.

I vannområde Leira-Nittelva har vi ingen kunnskap om den kjemiske tilstanden i 189 vannforekomster, 28 er i god tilstand, og 13 er i dårlig tilstand.

Figur 3. Kart over økologisk tilstand i vannområdet

Figur 5. Kakediagram over kjemisk tilstand i vannområdet

8.3 VASSDRAGSOVERVÅKING I 2025

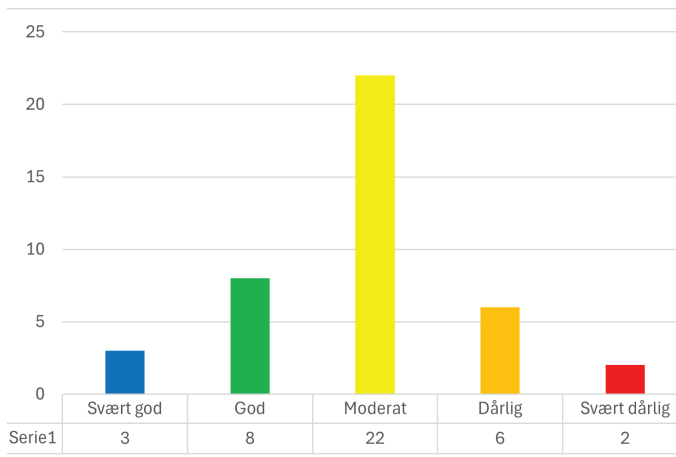
I 2024 har det blitt gjennomført kjemisk-fysisk overvåking hver måned. For flere detaljer henvises det til Årsrapport for vassdragsovervåking.

8.3.1 Kjemisk-fysisk overvåking

I 2025 har 23 stasjoner blitt overvåket i regi av vannområdet, 12 stasjoner i regi av Lørenskog kommune, tre i regi av Dynea og tre i regi av NRVA. Alle disse stasjonene blir inkludert i vannområdets vassdragsovervåkingsrapport.

Av disse 41 stasjonene har tre stasjoner svært god tilstand i 2024, 8 har god, 22 har moderat, 6 har dårlig og to har svært dårlig tilstand.

Sammenligner vi de 40 stasjonene som ble prøvetatt i både i 2024 og 25, så har 32 stasjoner uendret tilstand, 5 stasjoner har gått opp i tilstand og 3 stasjoner har gått ned i tilstand. Det gledelige er at det er stadig færre stasjoner som havner i de to dårligste økologiske tilstandene.

Figur 6. Søylediagram over økologisk tilstand i 2025

8.3.3 E.coli

E.coli-bakterier er tarmbakterier som kan være sykdomsfremkallende. E.coli inngår ikke som klassifiseringselement i Vannforskriften, og er heller ikke et element per nå i klassifisering av tilstand i Vann-Nett. Vannområdet velger uavhengig av dette å analysere for E.coli bakterier når vi tar vannprøver. Dette fordi det også er viktig å ha kunnskap om blant annet badevannskvalitet. Mengden E.coli-bakterier kan variere veldig fra måned til måned, og sier oss ikke noe om kilden, men ved høye verdier settes det i gang kildesporing. En type kildesporing er å undersøke DNA i E.coli-bakteriene for å finne ut av kilden. Slike sporinger har vist at naturlige kilder som fugler kan stå for en stor andel av E.coli-bakteriene som vi måler.

I 2025 var det 38 stasjoner hvor det ble målt E.coli regelmessig gjennom året. Av disse var det kun 5 stasjoner som oppnådde god tilstand. De resterende 33 andre stasjonene hadde for dårlig tilstand. Dette er basert på et gjennomsnitt av alle målingene, slik at en stasjon kan ha hatt god tilstand på flere målinger, og at enkelte svært dårlige resultater trekker ned. Resultatene viser at det er behov for tiltak for å redusere tilførsler av avløpsvann og husdyrgjødsel, samtidig er det viktig å huske at det også finnes naturlige kilder til E.coli som feks. fugler.

9. ØKONOMI - INNTEKTER OG FORBRUK

9.1 HOVEDKONTO

Vannområdets midler er fordelt på to ulike prosjekter, prosjekt Vannområde Leira-Nittelva og prosjekt Vassdragsovervåking. Prosjektrengskapet for hovedkontoen for 2025 fremgår av tabell 7.

Tabell 7. Regnskap for VOs driftskonto 2025

Konto	Regnskap 2025	Budsjett 2025	Regnskap 2024
Utgifter			
Lønnsutgifter	1 245 289	1 136 880	1 091 978
Prosjekt temakveld om kompstering	0	0	9 999
Abonnement - avis/fagtidsskrift	3 698	4 000	1 691
Kontorutgifter (rekvisita, datautstyr, annet)	1 325	500	0
Abonnement / samtale mobil, telefon, net o.l.	680	1 000	649
Annet utstyr	40 139	0	53 162
Mat til bevertning og leie av møtelokaler	9 115	30 000	20 048
Kurs/konferanser inkl. overnatting og reiseutgifter	1 600	8 000	16 200
Kontingenter, medlemskap	900	1 000	750
Lisens, kjøp og oppgradering av dataprogram	13 502	10 000	12 957
Datautstyr og telefon	11 086	10 000	803
Konsulenthonorar/andre kjøpte tjenester/	845 710		212 629
Husleie	34 422	34 422	0
Informasjonsutgifter (bilder, trykk, o.l.)	0	10 000	0
Km- godtgjørelse og reiseutgifter	8 837	13 000	7 208
Arbeidsklær	0	3 000	593
Interne overføringer			184 151
Sum utgifter	2 216 303	1 721 220	1 947 377
Inntekter			
Innbetaling fra eierkommunene	982 900	982 900	982 900
Lunner kommune - biologisk overvåking*	0	0	106 112
Egenandel fra Nannestad kommune	75 000	0	
Egenandel fra Lørenskog kommune (elvemusling)	50 000	0	
Interne overføringer	0	0	90
Driftstilskudd A. fylkeskom.	355 000	150 000	668 333
Driftstilskudd Vannregionmyndigheten + prosessmidler	376 304	150 000	330 344
Andre tilskudd/prosjekttilskudd	630 000	100 000	260 000
Sum inntekter	2 469 204		2 402 733
Avsetting til bundet driftsfond	252 901	0	734 962
Bruk av bundet driftsfond	0	178 320	0

*Ført på feil prosjekt.

Ved utgangen av 2025 hadde vannområdet et overskudd på hovedkontoen på kr. 252 901,-, som ble ført til bundet driftsfond. Ved utgangen av 2025 stod det kr. 3 803 986,- på bundet driftsfond. I tillegg fikk vannområdet et tilskudd fra Akershus fylkeskommune / Oslofjordsatsningen på kr 735 000,-. Disse midlene er satt på eget bundet driftsfond.

9.2 VASSDRAGSOVERVÅKING

Kostnadene i forbindelse med overvåkingsprogrammet i vannområdet er utskilt i et eget budsjett/regnskap.

Tabell 8. Regnskap for VO's konto for vassdragsovervåking 2025

Konto	Regnskap 2025	Budsjett 2025	Regnskap 2024	Merknader
Utgifter				
Konsulentonorar overvåkingsprogrammet	532 175	620 000	608 540	
Analyser av vannprøver	439 514,6	450 000	343 965	
Analyser Lørenskog	233 071,7	200 000	507 983	
Fokus på enkelte vannforekomster	51 267	30 000	0	
Biologisk overvåking 2023	0	0	730 022	
Sum utgifter	1 256 028,3	1 300 000	2 190 511	
Inntekter				
Refusjon Gjerdrum kommune	75 414	130 000	110 115	
Refusjon Lillestrøm kommune	159 128	240 000	197 396	
Refusjon Nannestad kommune	59 640	100 000	213 717	
Refusjon Nittedal kommune	111 550	150 000	148 349	
Refusjon Rælingen kommune	53 817	90 000	74 917	
Refusjon Ullensaker kommune	85 149	140 000	74 833	
Refusjon Lørenskog kommune	343 056	350 000	472 673	
Refusjon Lunner kommune	0	0	137 521	
Refusjon Dynea	0	0	40 402	
Statlig tilskudd til tiltaksrettet overvåking i jordbruksområder (via Statsforvalteren i Oslo og Viken)	550 000	70 000	450 000	
Sum inntekter	1 437 754	1 270 000	2 509 591	
Bruk av bundet driftsfond	0	30 000	270 587	
Avsetning til bundet driftsfond	181 726	0	0	

Ved utgangen av 2025 hadde vannområdet et overskudd på kr. 181 726,- som ble overført til bundet driftsfond. Overskuddet skyldes blant annet at vannområdet i desember 2025 fikk tildelt 100 000 kr fra Statsforvalteren til vassdragsovervåking i 2026. Kommunene ble i 2025 fakturert for perioden november 2024 til og med oktober 2025, mens kostnadene gjelder januar - desember 2025. Ved utgangen av 2025 stod det kr. 453 198,- på bundet driftsfond tilknyttet vassdragsovervåkingen.

VEDLEGG 1. NOEN UTVALGTE FAKTA OM HVER KOMMUNE

GJERDRUM

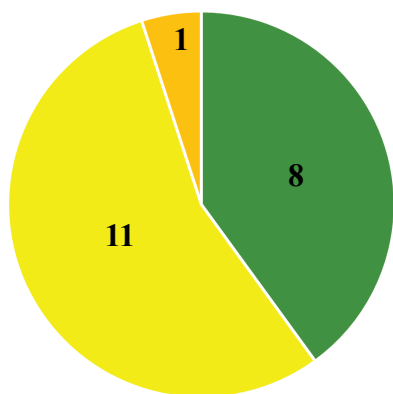
100% av Gjerdrum kommune ligger innenfor vannområde Leira-Nittelvas grenser. Gjerdrum kommune har 20 vannforekomster, 18 elvevannforekomster og 2 innsjøvannforekomster. De største påvirkningene er diffus avrenning fra landbruk og spredtbebyggelse. Hvor mye informasjon som finnes om tilstanden i vannforekomstene varierer, og de har derfor anslått presisjon som høy, middels eller lav. For vannforekomster med lav presisjon kan det i enkelte tilfelle være en parameter som er målt, f.eks. bly. Om denne kommer ut som god, vil kjemisk tilstand være god med lav presisjon. Det er ingen endring i økologisk tilstand i Gjerdrum fra 2024 til 2025, men en vannforekomst har endret kjemisk tilstand fra dårlig til god, og en fra ukjent til god.

Figur 7. Økologisk tilstand i Gjerdrum

Økologisk tilstand

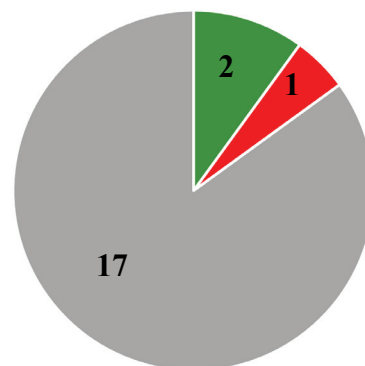
I dag er åtte av vannforekomstene i god økologisk tilstand, 11 i moderat tilstand, og en i dårlig tilstand (Ulvedalsbekken). De vannforekomstene som er i god økologisk tilstand er i hovedsak oppe på Romeriksåsen. Av de 8 vannforekomstene i god økologisk tilstand, har en høy presisjon, seks har middels presisjon og en har lav presisjon. Fire av vannforekomstene i moderat tilstand har høy presisjon, fem har middels presisjon og to har lav presisjon. Ulvedalsbekken som er i dårlig tilstand har høy presisjon.

Figur 8. Kakediagram over økologisk tilstand i Gjerdrum

Kjemisk tilstand

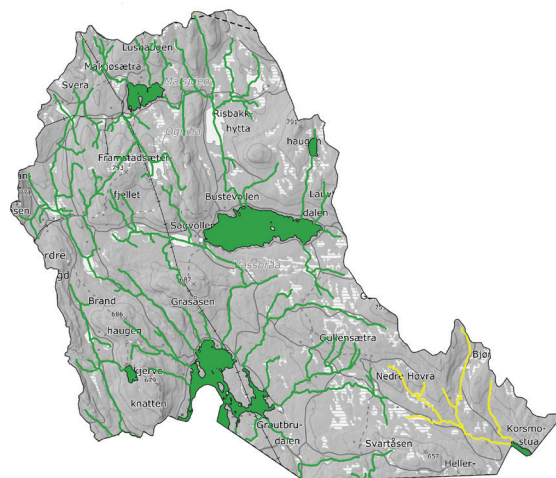
Når det gjelder kjemisk tilstand har vannforekomsten Leira nedstrøms Krokfoss dårlig tilstand, med middels presisjon. To vannforekomster har god kjemisk tilstand. De resterende 17 har ukjent tilstand da det ikke finnes noe informasjon om kjemisk tilstand. Det er Ulvedalsbekken og Sidebekker til Leira nedstrøms Krokfoss som har god kjemisk tilstand, men prøver som ble tatt i 2022 tyder på at den kjemiske tilstanden i Ulvedalsbekken kan være dårlig. Det vil derfor tas nye prøver i 2026 for å få mer kunnskap om kjemisk tilstand.

Figur 9. Kakediagram over kjemisk tilstand i Gjerdrum

GRAN

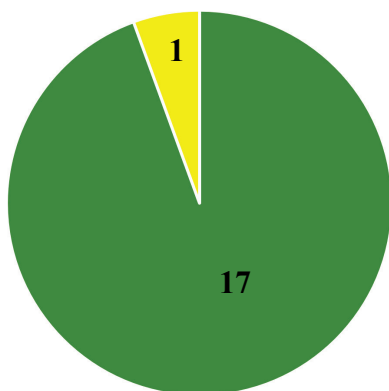
27% av Gran kommune ligger innenfor vannområde Leira-Nittelvas grenser. Her er det 18 vannforekomster, 11 elvevannforekomster, 6 innsjøvannforekomster og en grunnvannsforekomst. Alle vannforekomstene ligger i marka på Øståsen. Den største påvirkningen i dette området er diffus langtransportert forurensning. Hvor mye informasjon som finnes om tilstanden i vannforekomstene varierer, og de har derfor anslått presisjon som høy, middels eller lav.

Figur 10. Økologisk tilstand i Gran

Økologisk tilstand

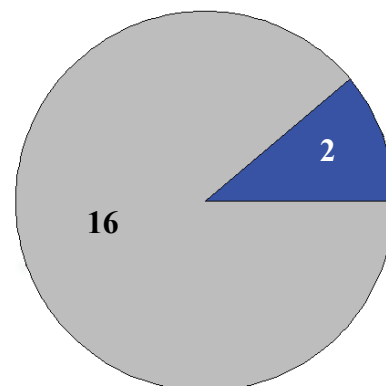
I dag har det en vannforekomst i Vannområde Leira-Nittelva i Gran kommune som ikke har nådd miljømålet, og som er i moderat tilstand. Dette er en dårligere enn i 2024. Det er Kvernsjøen bekkefelt som har gått ned i tilstand fra god til moderat, og dette skyldes forurensning. For grunnvannet er det lav presisjon, og en elvevannforekomst har høy presisjon. Resterende elve- og innsjøvannforekomster har middels eller lav presisjon.

Figur 11. Kakediagram over økologisk tilstand i Gran

Kjemisk tilstand

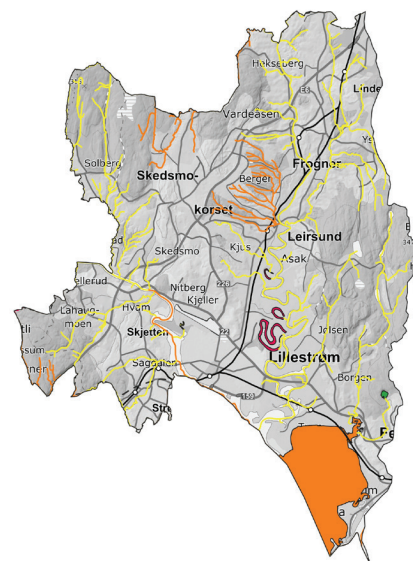
Grunnvannsforekomsten og en elvevannforekomst har god kjemisk tilstand. Presisjonen er lav da det er gjort få målinger av få parametere. Resterende vannforekomster har udefinert tilstand da det ikke er gjort noen undersøkelser av kjemisk tilstand. Dette er likt som for 2024.

Figur 12. Kakediagram over kjemisk tilstand i Gran

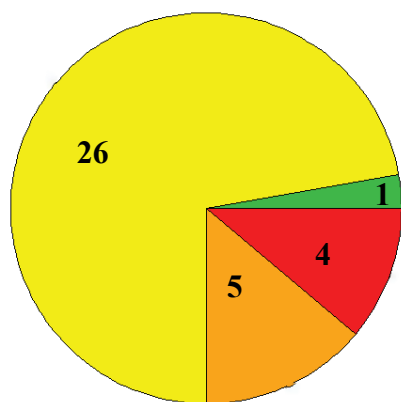
LILLESTRØM

27% av Lillestrøm kommune ligger innenfor vannområde Leira-Nittelvas grenser. I denne delen av kommunen er det 36 vannforekomster, 29 elvevannforekomster og syv innsjøvannforekomster. De største påvirkningene er diffus avrenning fra landbruk, spredtbebyggelse, byer/tettsteder og transport. Hvor mye informasjon som finnes om tilstanden i vannforekomstene varierer, og de har derfor anslått presisjon som høy, middels eller lav. Når det gjelder økologisk tilstand er det ingen endringer fra 2024, men for kjemisk tilstand har antall vannforekomster med god kjemisk tilstand økt fra 4 til 7

Figur 13. Økologisk tilstand i Lillestrøm

Økologisk tilstand

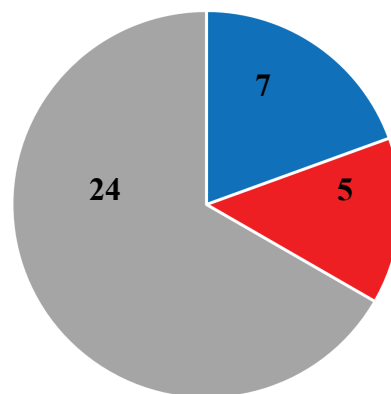

Figur 14. Kakediagram over økologisk tilstand i Lillestrøm

I dag er en av vannforekomstene i god økologisk tilstand, 26 i moderat tilstand, fem i dårlig tilstand og fire i svært dårlig tilstand. Det er vannforekomsten Tientjernet som er i god tilstand, men her er presisjonen lav da det ikke finnes noen data. Tilstand er derfor satt på bakgrunn av en påvirkningsanalyse. For vannforekomstene som er i moderat tilstand er det 9 som har høy presisjon, 14 middelspresisjon og 3 med lav presisjon. De resterende vannforekomstene har høy eller middels presisjon. Det er ingen endringer fra 2024.

Kjemisk tilstand

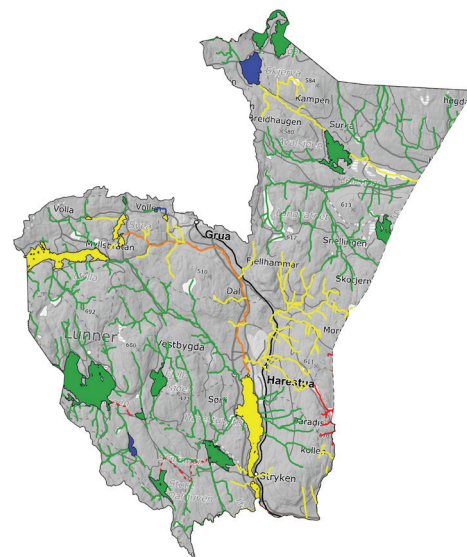
Når det gjelder kjemisk tilstand er det syv vannforekomster som har god tilstand og fem som har dårlig tilstand. Resterende vannforekomster har ukjent tilstand da det ikke finnes noe data om kjemisk tilstand. Seks vannforekomster har middels presisjon og to har lav.

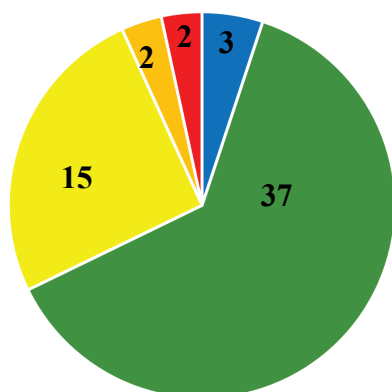
Figur 15. Kakediagram over kjemisk tilstand i Lillestrøm

LUNNER

65% av Lunner kommune ligger innenfor vannområde Leira-Nittelva. I denne delen av kommunen er det 63 vannforekomster, 44 elvannforekomster, 18 innsjøvannforekomster og en grunnvannsforekomst. Tre av vannforekomstene er svært modifiserte. De største påvirkningene er sur nedbør og diffus avrenning fra spredtbebyggelse. Hvor mye informasjon som finnes om tilstanden i vannforekomstene varierer, og de har derfor anslått presisjon som høy, middels eller lav.

Figur 16. Økologisk tilstand Lunner

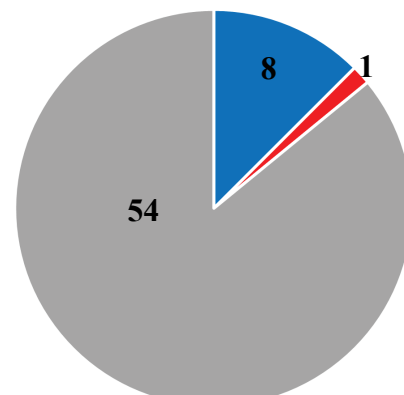
Figur 17. Kakediagram over økologisk tilstand i Lunner

Økologisk tilstand

I dag er tre av vannforekomstene i svært god økologisk tilstand, 37 i god tilstand, 15 i moderat tilstand, to i dårlig tilstand og to i svært dårlig tilstand. Det er to flere svært gode vannforekomster enn i 2024, og det er vannforekomstene Grimstjernet, Skjerva og Bekk fra Småtjernet som er i svært god tilstand. Presisjonen lav da det finnes lite data. Sveselva og Nittelva til badeplassen ved Åneby i dårlig tilstand, og vannforekomstene Vranken bekkefelt og Råsjøen bekkefelt er i svært dårlig tilstand. De to sistnevnte ligger på Romeriksåsen, og strekker seg så vidt over grensa til Lunner. De er i svært dårlig tilstand med tanke på fisk. For hele 37 av vannforekomstene i Lunner finnes det lite informasjon.

Kjemisk tilstand

Når det gjelder kjemisk tilstand er det seks vannforekomster som har god tilstand og en som har dårlig tilstand. Resterende vannforekomster har ukjent tilstand da det ikke finnes noe data om kjemisk tilstand. Det er igjen Sveselva som kommer ut med dårlig tilstand.

Figur 18. Kakediagram over kjemisk tilstand i Lunner

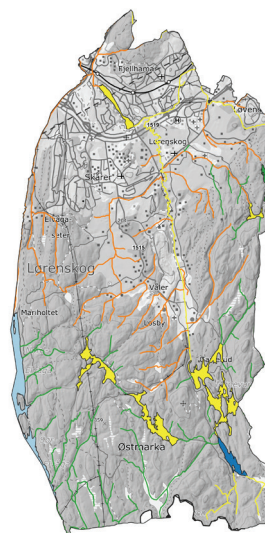
Svært modifiserte vannforekomster

Tre av bekkevannforekomstene i Lunner er svært modifiserte. To av disse har svært dårlig økologisk potensial, og en har godt økologisk potensial. Alle har udefinert kjemisk tilstand.

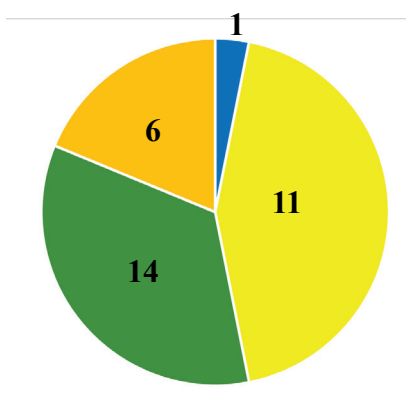
LØRENSKOG

100% av Lørenskog kommune ligger innenfor vannområde Leira-Nittelva.

Det er 33 vannforekomster i kommunen, 24 elvevannforekomster og 9 innsjøvannforekomster. En av vannforekomstene, Elvåga, er svært modifisert. De største påvirkningene er sur nedbør, diffus avrenning fra spredtbebyggelse, avløp og landbruk. Hvor mye informasjon som finnes om tilstanden i vannforekomstene varierer, og de har derfor anslått presisjon som høy, middels eller lav.

Figur 19. Økologisk tilstand Lørenskog

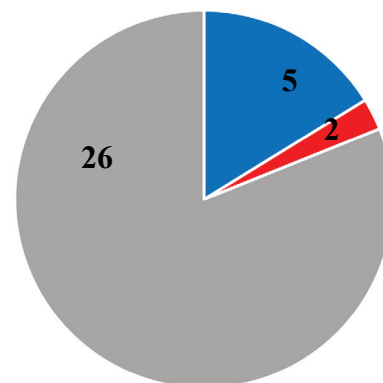
Figur 20. Kakediagram over økologisk tilstand i Lørenskog

Økologisk tilstand

I dag er en av vannforekomstene i svært god økologisk tilstand, 14 i god tilstand, 11 i moderat tilstand, og seks i dårlig tilstand. Fra 2024 til 2025 har en vannforekomst falt fra moderat til dårlig tilstand. Det er vannforekomsten Røyrivannet som er i svært god tilstand, men dette er basert på få data. Det er best tilstand i vannforekomstene oppe i Østmarka. En vannforekomst har falt fra moderat til dårlig tilstand siden 2024.

Kjemisk tilstand

Når det gjelder kjemisk tilstand er det fem vannforekomster som har god tilstand og to som har dårlig tilstand. Dette er en økning fra 2024 hvor det var fire vannforekomster i god tilstand. Resterende vannforekomster har ukjent tilstand da det ikke finnes noe data om kjemisk tilstand. De to vannforekomstene som har dårlig tilstand er Ellingsrudelva og Fjellhamarelva-Sagelva.

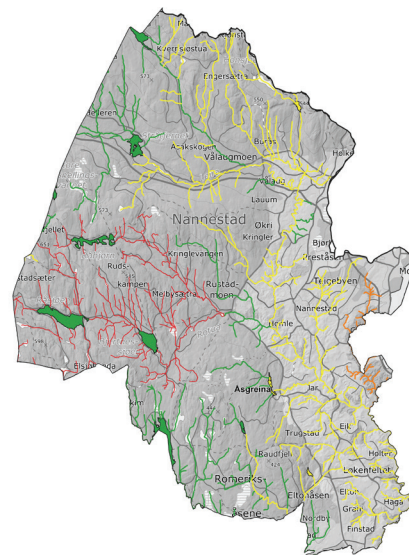
Figur 21. Kakediagram over kjemisk tilstand i Lørenskog

Svært modifiserte vannforekomster

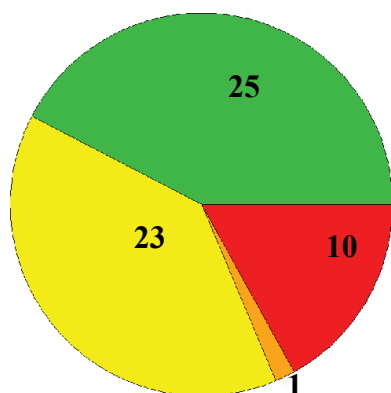
En av innsjøvannforekomstene i Lørenskog er svært modifisert. Elvåga har godt økologisk potensial, og er en av de fire vannforekomstene som har god kjemisk tilstand i Lørenskog.

NANNESTAD

70% av Nannestad kommune ligger innenfor vannområde Leira-Nittelva. Det er 60 vannforekomster i denne delen av kommunen, 46 elvevannforekomster, 13 innsjøvannforekomster og en grunnvannsforekomst. De største påvirkningene er sur nedbør, diffus avrenning fra spredtbebyggelse, avløp og landbruk. Hvor mye informasjon som finnes om tilstanden i vannforekomstene varierer, og de har derfor anslått presisjon som høy, middels eller lav.

Figur 22. Økologisk tilstand i Nannestad

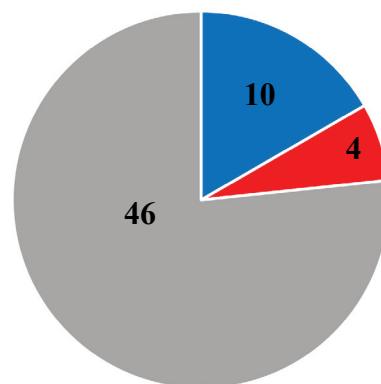
Figur 23. Kakediagram over økologisk tilstand i Nannestad

Økologisk tilstand

I dag er 25 av vannforekomstene i god økologisk tilstand, 23 i moderat tilstand, en i dårlig tilstand og 10 i svært dårlig tilstand. Vannforekomstene som er i dårlig tilstand er alle på Romeriksåsen og er knyttet til forholdene for fisk. Mange av disse vannforekomstene var tidligere en vannforekomst, og det trengs derfor en gjennomgang for å se om de alle er i svært dårlig tilstand. Det er ingen endringer fra 2024.

Kjemisk tilstand

Når det gjelder kjemisk tilstand er det åtte vannforekomster som har god tilstand og fire som har dårlig tilstand. Resterende vannforekomster har ukjent tilstand da det ikke finnes noe data om kjemisk tilstand. De fire vannforekomstene som har dårlig tilstand er Leirbekken, Sogna-Vikka, Leira Kringler- Kråkfoss og Leira nedstrøms Krokfoss. Det er ingen endringer fra 2024.

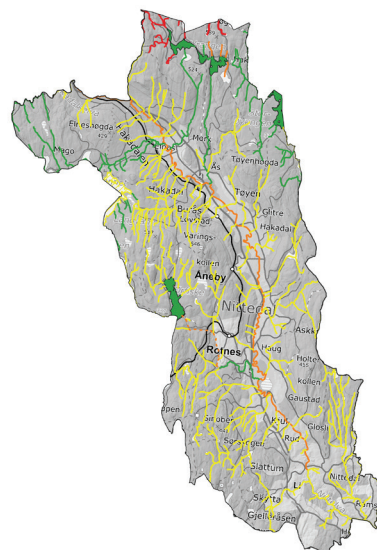

Figur 24. Kakediagram over kjemisk tilstand i Nannestad

NITTEDAL

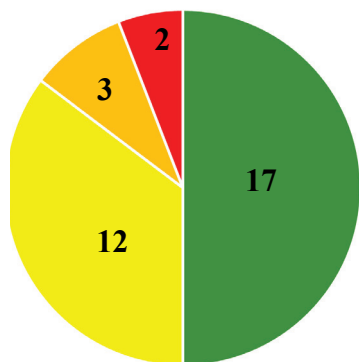
96% av Nittedal kommune ligger innenfor vannområde Leira-Nittelva.

Det er 37 vannforekomster i denne delen av kommunen, 28 elvevannforekomster og 9 innsjøvannforekomster. Tre av vannforekomstene er svært modifisert. De største påvirkningene er sur nedbør, diffus avrenning fra spredtbebyggelse, avløp og landbruk. Hvor mye informasjon som finnes om tilstanden i vannforekomstene varierer, og de har derfor anslått presisjon som høy, middels eller lav.

Figur 25. Økologisk tilstand Nittedal

Økologisk tilstand

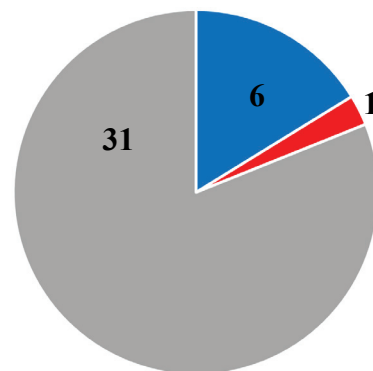

Figur 27. Kakediagram over økologisk tilstand i Nittedal

I dag er sytten av vannforekomstene i god økologisk tilstand, tolv i moderat tilstand, 3 i dårlig tilstand og 2 i svært dårlig tilstand. Det er vannforekomstene Vringen bekkefelt og Råsjøen bekkefelt som er i svært dårlig tilstand, og dette er knyttet til forholdene for fisk og bunnfauna. Fra 2024 til 2025 har to vannforekomster gått fra god til moderat, en har gått fra moderat til dårlig, og en fra moderat til god.

Kjemisk tilstand

Når det gjelder kjemisk tilstand er det 6 vannforekomster som har god tilstand og 1 som har dårlig tilstand. Dette er en mer vannforekomst med god tilstand enn i 2024. Resterende vannforekomster har ukjent tilstand da det ikke finnes noe data om kjemisk tilstand. Den vannforekomsten som har dårlig tilstand er Ørfiskebekken fra utløp til Kruttverksdammen. Denne vannforekomsten er også svært modifisert.

Figur 26. Kakediagram over kjemisk tilstand Nittedal

Svært modifiserte vannforekomster

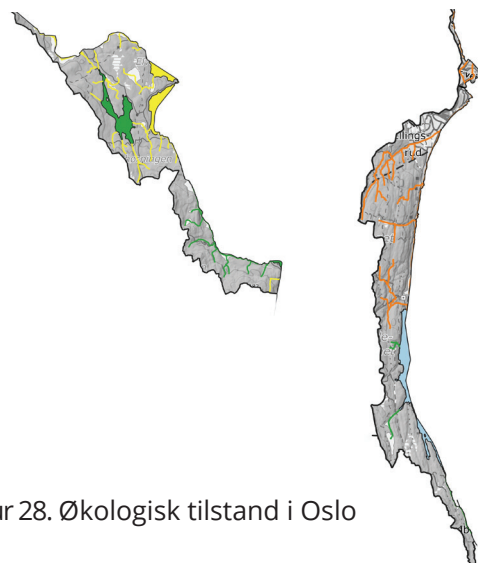
To innsjøvannforekomster og en bekkevannforekomst i Nittedal er svært modifiserte. De to innsjøvannforekomstene har moderat økologisk potensial, og elvevannforekomsten har dårlig økologisk potensial. Innsjøvannforekomstene har udefinert kjemisk tilstand.

OSLO

Det er kun 7% av Oslo kommunes areal som ligger innenfor vannområde Leira-Nittelva. Dette er deler av Nordmarka og Østmarka.

Det er 12 vannforekomster i disse delene av kommunen, 7 elvevannforekomster og 5 innsjøvannforekomster.

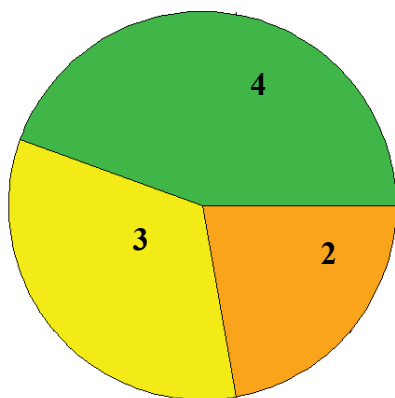
Tre av innsjøvannforekomstene er svært modifisert. De største påvirkningene er sur nedbør, diffus avrenning fra spredtbebyggelse, og dammer/barrierer. Hvor mye informasjon som finnes om tilstanden i vannforekomstene varierer, og de har derfor anslått presisjon som høy, middels eller lav.

Figur 28. Økologisk tilstand i Oslo

Økologisk tilstand

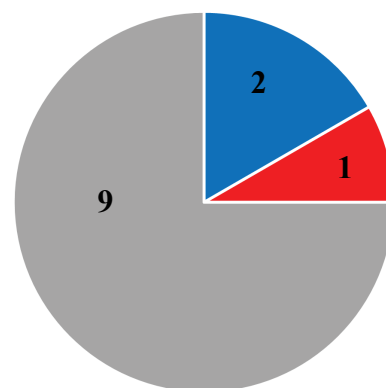
I dag er fire av de naturlige vannforekomstene i god økologisk tilstand, tre i moderat tilstand, to i dårlig tilstand. Det er vannforekomstene Ellingsrudelva og Ellingsrudelva bekkefelt som er i dårlig økologisk tilstand. Dette er tilsvarende hva det var i 2024.

Figur 29. Kakediagram over økologisk tilstand i Oslo

Kjemisk tilstand

Når det gjelder kjemisk tilstand er det en vannforekomst som har god tilstand (Elvåga) og en som har dårlig tilstand (Ellingsrudelva). Resterende vannforekomster har ukjent tilstand da det ikke finnes noe data om kjemisk tilstand. Siden 2024 har en vannforekomst til fått avklart kjemisk tilstand som god.

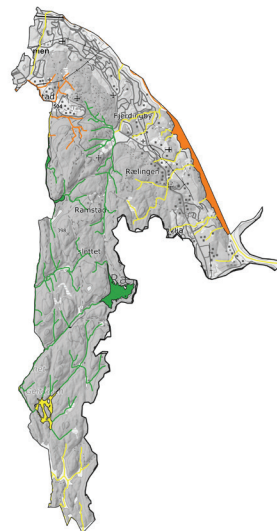
Figur 30. Kakediagram over kjemisk tilstand i Oslo

Svært modifiserte vannforekomster

Tre av innsjøvannforekomstene i Oslo er svært modifiserte. To av disse har moderat økologisk potensial, og en har godt økologisk potensial. To av disse har ukjent kjemisk tilstand, mens Elvåga har god kjemisk tilstand.

RÆLINGEN

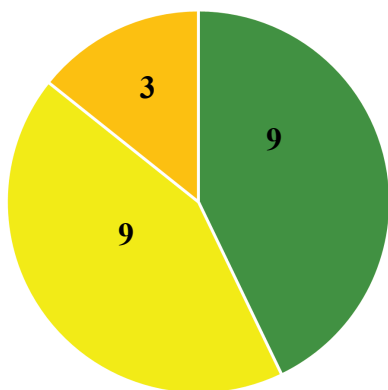
Det er 45% av Rælingen kommune som ligger innenfor vannområde Leira-Nittelva. Det er 21 vannforekomster i denne delen av kommunen, 16 elvevannforekomster og 5 innsjøvannforekomster. De største påvirkningene er diffus avrenning fra landbruk, spredt bebyggelse og kommunalt avløp, og sur nedbør. Hvor mye informasjon som finnes om tilstanden i vannforekomstene varierer, og de har derfor anslått presisjon som høy, middels eller lav.

Figur 31. Økologisk tilstand i Rælingen

Økologisk tilstand

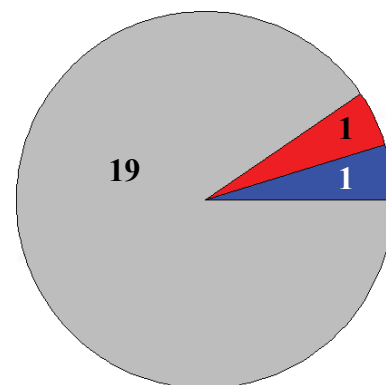
I dag er ni av vannforekomstene i god økologisk tilstand, ni i moderat tilstand, tre i dårlig tilstand. Det er vannforekomstene Bårlibekken-Vittenbergbekken bekkefelt, Nedre Nittelva og Svellet som er i dårlig tilstand. Det er ingen endringer fra 2024.

Figur 32. Kakediagram over økologisk tilstand i Rælingen

Kjemisk tilstand

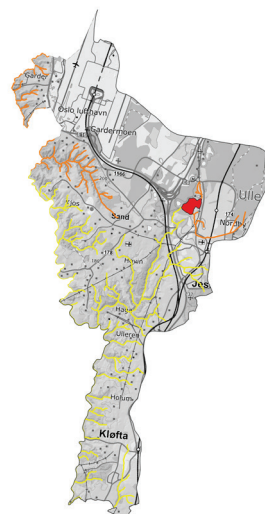
Når det gjelder kjemisk tilstand er det en vannforekomster som har god tilstand og en som har dårlig tilstand. Resterende vannforekomster har ukjent tilstand da det ikke finnes noe data om kjemisk tilstand. Det er vannforekomsten Bårlibekken-Vittenbergbekken som har godt kjemisk tilstand, og Nedre Nittelva som har dårlig tilstand. Det er ingen endringer fra 2024.

Figur 33. Kakediagram over kjemisk tilstand i Rælingen

ULLENSAKER

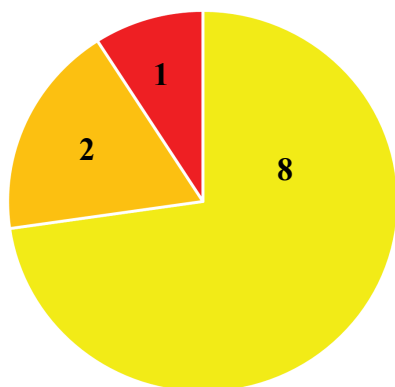
Det er 35% av Ullensaker kommune som ligger innenfor vannområde Leira-Nittelva. Det er 12 vannforekomster i denne delen av kommunen, 10 elvevannforekomster, en innsjøvannforekomst og en grunnvannsforekomst. De største påvirkningene er diffus avrenning fra landbruk, spredt bebyggelse og byer/tettsteder. Hvor mye informasjon som finnes om tilstanden i vannforekomstene varierer, og de har derfor anslått presisjon som høy, middels eller lav.

Figur 34. Økologisk tilstand i Ullensaker

Økologisk tilstand

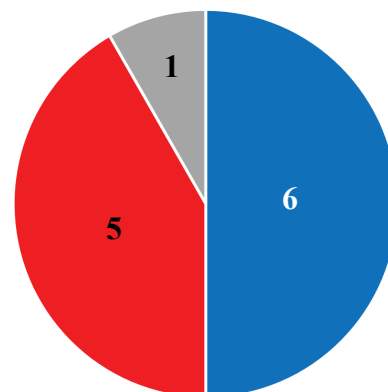
I dag er åtte av vannforekomstene i moderat økologisk tilstand, to i dårlig tilstand, og en i svært dårlig tilstand. Dette er en forverring fra 2024 hvor ingen vannforekomster var i svært dårlig tilstand. Tilstanden skyldes i hovedsak vannplanter, men det er også dårlige oksygenforhold og ammonium er alt for høyt. Fosfor og nitrogen er derimot veldig bra i Nordbytjernet.

Figur 35. Kakediagram over økologisk tilstand i Ullensaker

Kjemisk tilstand

Når det gjelder kjemisk tilstand er det 6 vannforekomster som har god tilstand og 5 som har dårlig tilstand. Det er kun 1 vannforekomster som har ukjent tilstand. Det er vannforekomstene Leira Kringler-Kråkfoss, Nordbytjernet bekkefelt, Sogna-Vikka, Leira nedstrøms Krokfoss og Nordbytjernet som har dårlig kjemisk tilstand. Dette er en forbedring i antall vannforekomster som har kjent kjemisk tilstand fra 2024, dessverre ble det en til med dårlig tilstand.

Figur 36. Kakediagram over kjemisk tilstand i Ullensaker

VEDLEGG 2. NOEN UTVALGTE TILTAK I HVER KOMMUNE

Som vi har sett i kapittel 4.5 gjøres det mange gode tiltak i kommunene for å bedre vannmiljøet. Regionalt miljøprogram er en tilskuddsordning som kan benyttes av gårdbrukere til å finansiere tiltak for å redusere avrenning av næringsstoffer fra jordbruket. I dette vedlegget vil vi se nærmere på noen slike tiltak, og hvordan oppslutningen rundt disse har vært i perioden 2013-2025. Det har vært litt ulik navnsetting på tiltakene i perioden, men tallene er sammenfattet så godt det går for å kunne gi et mest riktig bilde. Tallene er fra Landbruksdirektoratets rapporter, og tallene er kvalitetssikret av de enkelte kommunenes landbrukskontor. I beregning av prosentandel av kornareal upløyd om høsten er direktesådd areal utelatt for å være sikker på at

Redusert jordarbeiding

Et av de viktigste tiltakene er redusert jordarbeiding om høsten. Dette vil si at det er en pløyefri dyrking hvor planterestene på overflaten blir bevart. En slik måte å dyrke på øker moldinnholdet og forbedrer jordstrukturen. Når det gjelder vannkvalitet fører metoden til at det blir mindre erosjon, og vi får en redusert næringsavrenning til vassdragene. Figurene for redusert jordarbeiding viser antall dekar som ikke ble pløyet det aktuelle året, og antall dekar direktesådd høstkorn og høstoljevekster. Antall dekar direktesådd høstkorn og høstoljevekster etter lett harving er ikke tatt med i oversikten.

Grasdekte soner

Et annet viktig tiltak for å redusere tilførselen av jord og næringsstoffer til vassdragene er grasdekte soner. I dette vedlegget vises oppslutningen om to ulike tiltak; grasdekte kantsoner i åker og grasdekte vannveier i åker.

Grasdekt kantsone i åker: sonen skal ha en bredde på minimum 8 meter der minst 6 meter ligger i fulldyrka areal. Grasdekket i sonen skal være flerårig og arealet skal slås, beites eller pusses i søknadsåret. Sonen skal ikke gjødsles eller sprøytes.

Grasdekte vannveier i åker: det gis tilskudd til fleråring grasdekke i forsenkninger på jordbruksareal der vannet samler seg (dråg). Sonen skal ha en bredde på minimum seks meter.

Fangvekster

Etablering av fangvekster beskytter jordoverflata mot erosjon og avrenning av næringsstoffer ved kraftig nedbør og flom. I tillegg bidrar økt innhold av organisk materiale jordstrukturen og jordas evne til å lagre karbon. Økt fokus på jordhelse har bidratt til at oppslutningen om tiltakene er økende.

Fangvekster som underkultur: fangveksten skal være sådd i voksende kulturer av korn, oljevekster, belgvekster, radkulturer eller mais.

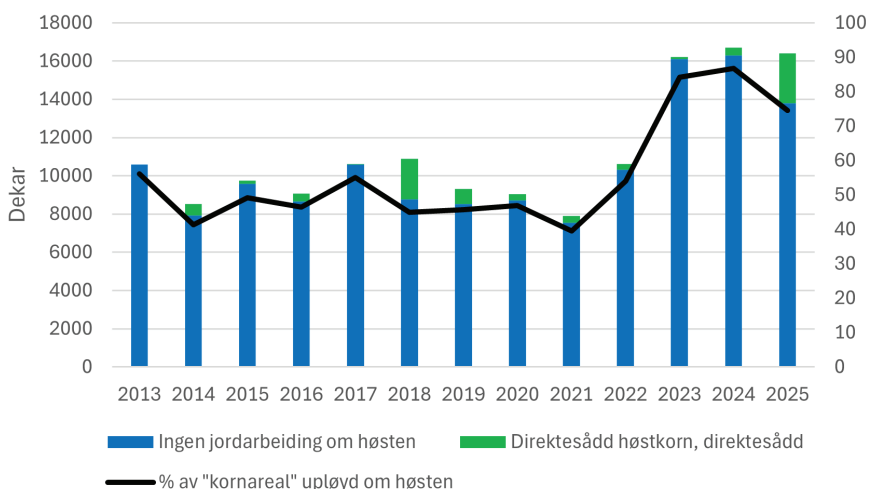
Fangvekster sådd etter høsting: fangveksten skal være sådd etter tidlig høsting av korn, oljevekster, belgvekster, radkulturer eller mais.

For begge tiltakene er det et krav at fangveksten skal være godt etablert om høsten. Arealet skal ikke sprøytes eller gjødsles om høsten, og skal ligge urørt til 1. mars påfølgende år.

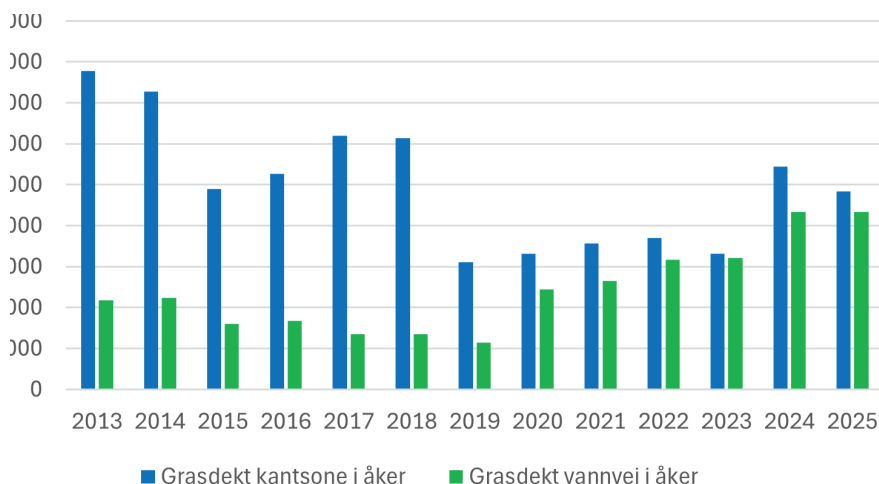
GJERDRUM

Redusert jordarbeiding

Det har lenge vært god oppslutning om redusert jordarbeiding i Gjerdrum kommune, og i perioden 2013 - 2022 var det en oppslutning på mellom ca. 40 - 60%. De siste tre årene har det vært en stor økning, spesielt i årene 2023 og 2024 hvor rundt 85% av kornarealet i kommunen var upløyd om høsten.

Figur 37. Gjerdrum - Antall dekar med redusert jordarbeiding og direktesådd høstkorn 2013-2025

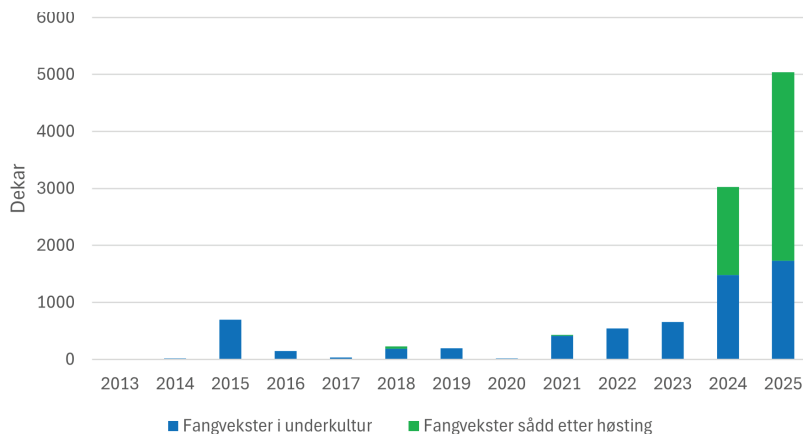
Grasdekte kantsoner

I perioden 2013-2018 var det høy oppslutning i Gjerdrum om grasdekt kantsone i åker, men oppslutningen falt etter 2018 før det tok seg noe opp igjen i 2024. Det var en lavere oppslutning om grasdekte vannveier i åker, men fra 2019 har det vært en stor økning i oppslutning om ordningen. Disse to tiltakene er veldig målrettede tiltak som bidrar til å holde jorda og næringsstoffene på jordene.

Figur 38. Gjerdrum - Antall meter med grasdekte soner 2013-2025

Fangvekster

Historisk har det vært lav oppslutning rundt tiltaket med å ha fangvekster, og hvor det i hovedsak har vært benyttet noe fangvekster som underkultur. Men etter 2023 har det vært en stor økning i bruken av fangvekster, og da spesielt i fangvekster sådd etter høsting. I 2025 var det fangvekster på ca. 27% av kornarealet i kommunen.

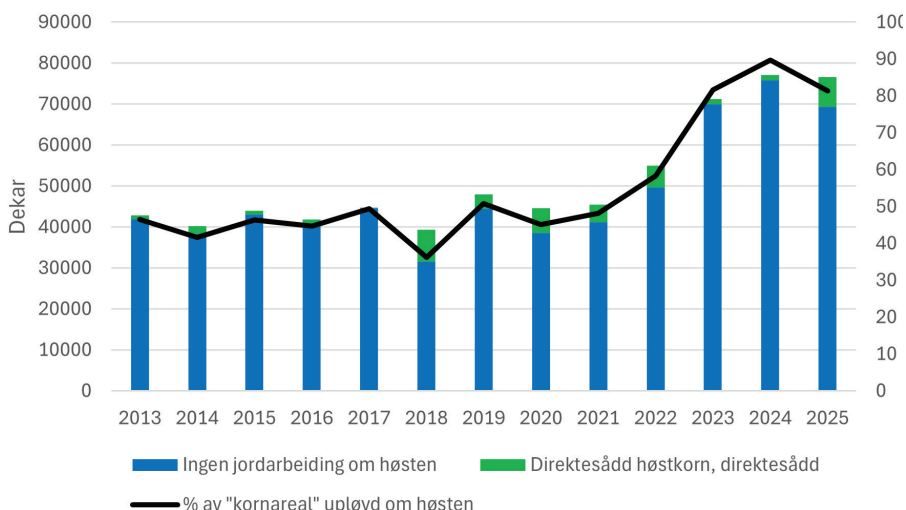

Figur 39. Gjerdrum - Antall dekar med fangvekster 2013-2025

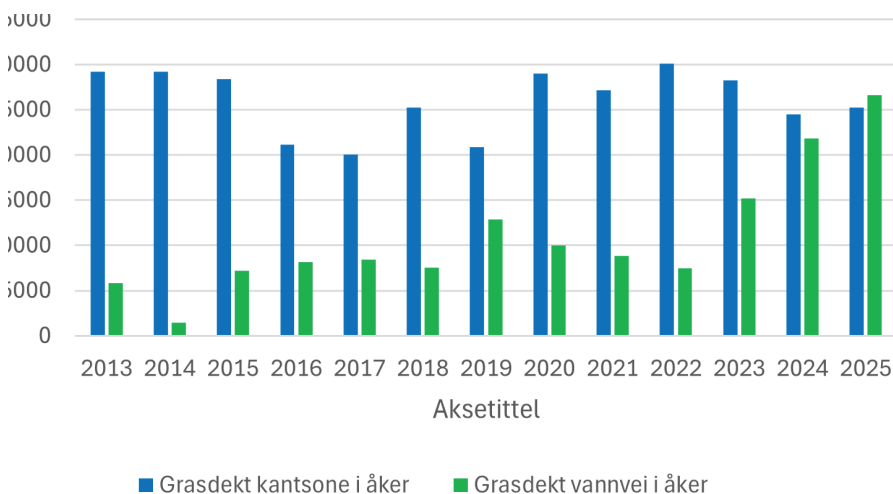
LILLESTRØM

Redusert jordarbeiding

Som figuren viser har oppslutningen om ordningen vært jevnt god. I perioden 2013-2021 lå ca. 50% av kornarealet i det som nå er Lillestrøm kommune urørt gjennom vinteren. I 2023 ble det innført regionale miljøkravene. Miljøkravene gjelder alt jordbruksareal i Lillestrøm, og gir føringer for drifta på eiendommen. Som følge av dette økte oppslutningen om ordningen ytterligere, og i 2025 ble det søkt om tilskudd til ingen jordbearbeiding om høsten for 69 413 dekar. I tillegg ble 7 182 dekar direktesådd.

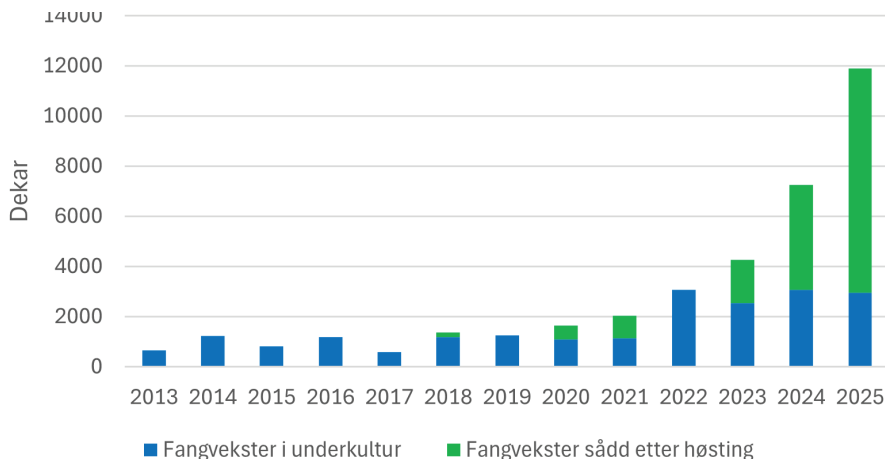
Figur 40. Lillestrøm - Antall dekar med redusert jordarbeiding og direktesådd høstkorn - 2013-2025

Figur 41. Lillestrøm - Antall meter med grasdekte soner 2013-2025

Fangvekster

Det var en relativt lav oppslutning for fangvekster i de gamle kommunene Fet, Skedsmo og Sørumsund, hvor det i hovedsak ble benyttet noe fangvekster som underkultur. Etter 2021 har det gradvis økt litt med fangvekster som underkultur, mens fangvekster etter høsting har hatt en stor økning de siste to årene. I 2025 var det fangvekster på ca. 14% av kornarealet i kommunen.

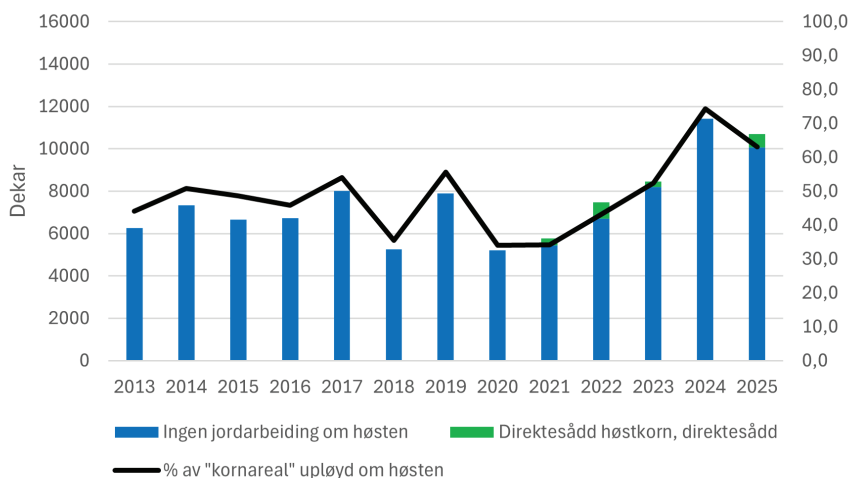

Figur 42. Lillestrøm - Antall dekar med fangvekster - 2013-2025

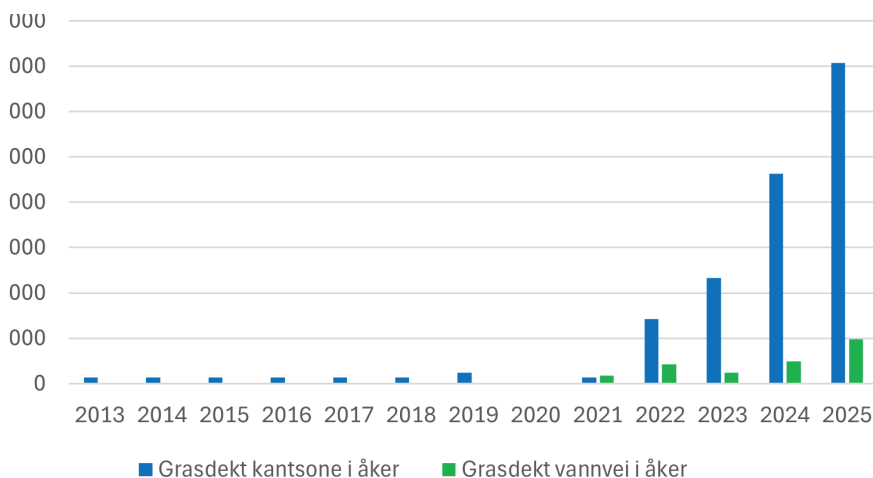
LUNNER

Redusert jordarbeiding

Det har i mange år vært en god oppslutning rundt redusert jordarbeiding med en oppslutning stort sett mellom 40-50% av kornarealet. Fra 2021 har det vært en økning i oppslutningen, og i 2025 var det ingen jordarbeiding på 10 074 dekar. Av disse var kun 149 dekar innenfor vannområde Leira-Nittelva, resten var innenfor vannområde Randsfjorden. I tillegg ble det direktesådd på 624 dekar, også innenfor VO Randsfjorden.

Figur 43. Lunner - Antall dekar med redusert jordarbeiding og direktesådd høstkorn - 2013-2025

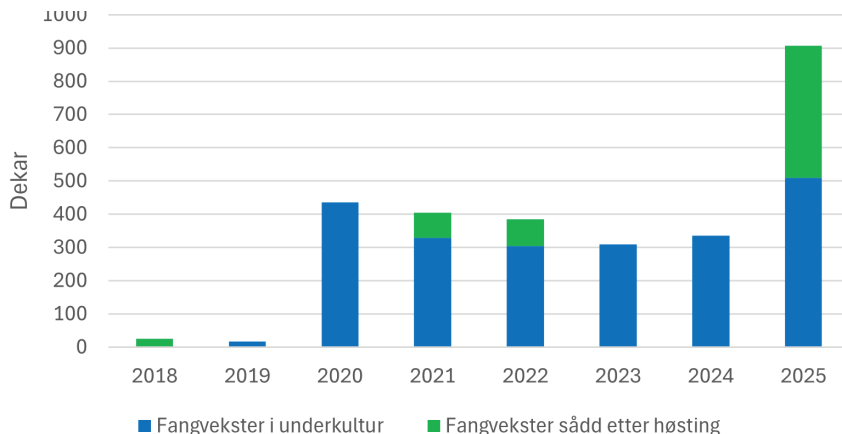
Grasdekte kantsoner

I perioden 2013-2021 var det tilnærmet ingen oppslutning i Lunner om tiltakene grasdekt kantsone i åker, og grasdekte vannveier. Fra 2022 har det vært en økning i begge ordningene, men spesielt en stor økning i grasdekt kantsone mot åker. I 2025 var det totalt 1 4132 meter med grasdekte kantsoner og 1 952 meter med grasdekte vannveier. Alle disse arealene lå innenfor vannområde Randsfjorden. Disse to tiltakene er veldig målrettede tiltak som bidrar til å holde jorda og næringsstoffene på jordene.

Figur 44. Lunner - Antall meter med grasdekte kantsoner - 2013-2025

Fangvekster

Historisk har det vært lav oppslutning rundt tiltaket med å ha fangvekster, og hvor det i hovedsak har vært benyttet noe fangvekster som underkultur. Men i 2025 ble det en kraftig økning i bruken av fangvekster sådd etter høsting. I 2025 var det fangvekster på ca. 6% av kornarealet i kommunen. Alle områdene med fangvekster lå innenfor vannområde Randsfjorden.

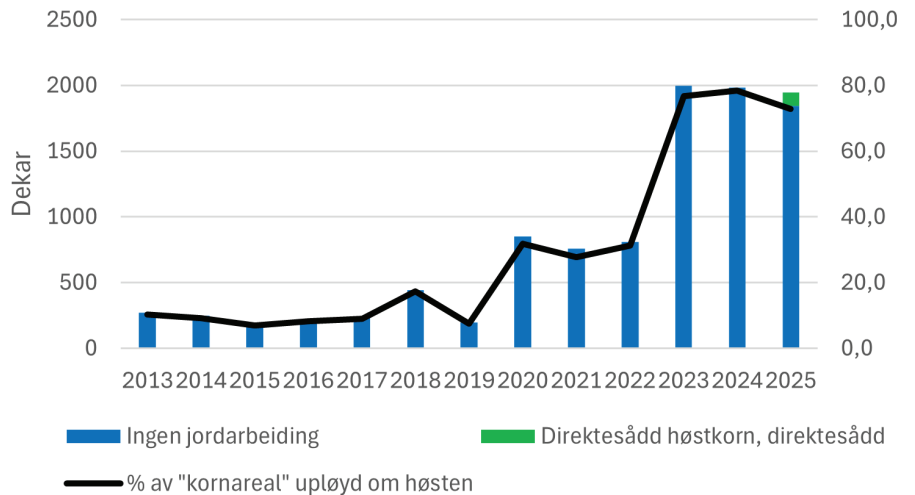

Figur 45. Lunner - Antall dekar med fangvekster - 2013-2025

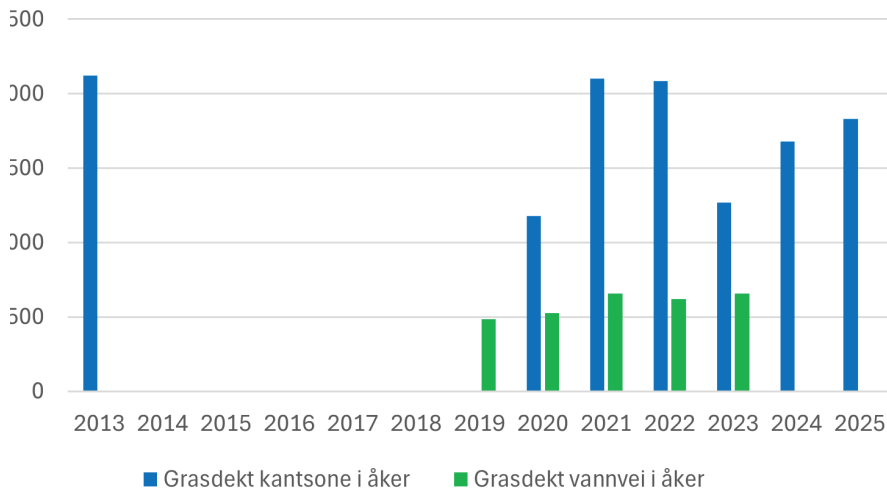
LØRENSKOG

Redusert jordarbeiding

Det var i mange år lav oppslutning rundt ingen jordarbeiding om høsten hvor oppslutning lå på rundt 10% av kornarealet. Fra 2021 begynte oppslutningen om ordningen å øke, og etter miljøkravene kom i 2023 har oppslutningen vært veldig bra. I 2025 var det ingen jordbearbeiding på 1 843 dekar, og det tilsvarer 73% av det totale kornarealet i Lørenskog.

Figur 46. Lørenskog - Antall dekar med redusert jordarbeiding og direktesådd høstkorn - 2013-2025

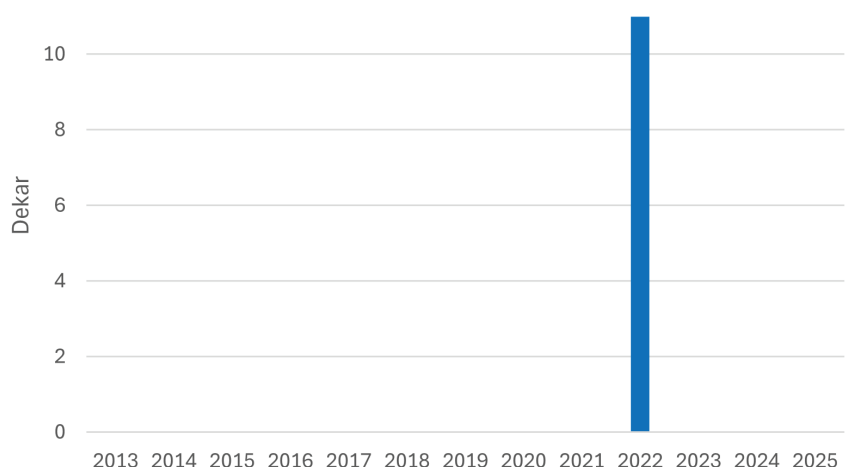
Grasdekte soner

Det var en lang periode hvor det ikke var noen oppslutning om ordningene grasdekt kantsone i åker og grasdekte vannveier i Lørenskog. Fra 2019 har det igjen vært oppslutning om ordningene, og det er litt variabelt hvor mange meter som er dekt av gress. I 2025 var det 1 832 meter med grasdekt kantsone i åker, men ingen meter med grasdekte vannveier. Disse to tiltakene er veldig målrettede tiltak som bidrar til å holde jorda og næringsstoffene på jordene.

Figur 47. Lørenskog - Antall meter med grasdekte soner - 2013-2025

Fangvekster

Det er i hovedsak ingen oppslutning om ordningen fangvekster i Lørenskog kommune. 2022 var ett unntak hvor det ble sådd fangvekster som underkultur på 11 dekar som tilsvarer ca. 0,5% av det totale kornarealet i kommunen.

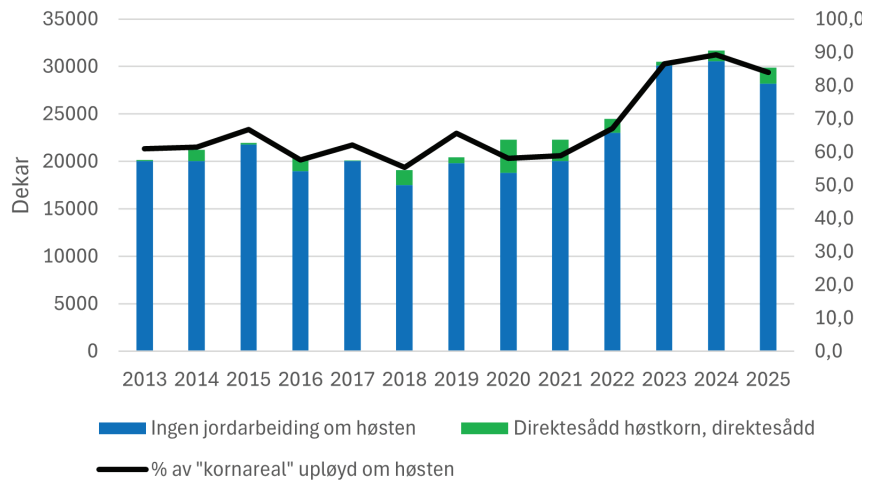

Figur 48. Lørenskog - Antall dekar med fangvekster - 2013-2025

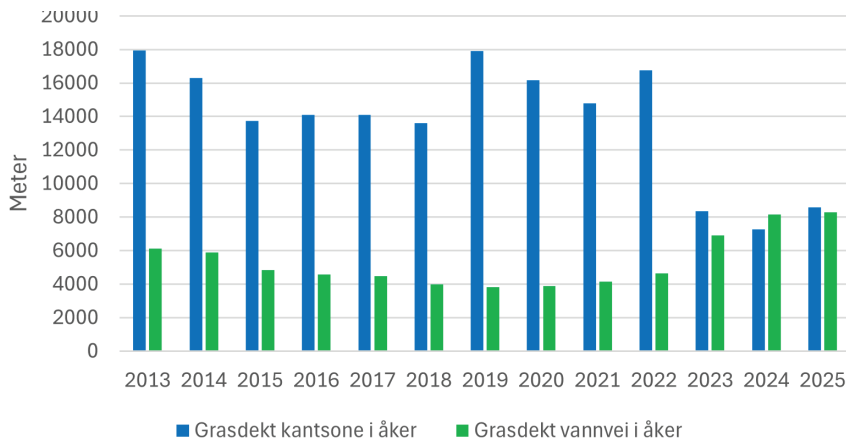
NANNESTAD

Redusert jordarbeiding

Det har i mange år vært en god oppslutning rundt redusert jordarbeiding i Nannestad kommune, med en oppslutning på rundt 60% av kornarealet. Fra 2022 til 2023 var det et hopp i oppslutningen, og i 2025 var det ingen jordarbeiding på 28 211 dekar, som tilsvarer 84% av kornarealet.

Figur 49. Nannestad - Antall dekar med redusert jordarbeiding og direktesådd høstkorn - 2013-2025

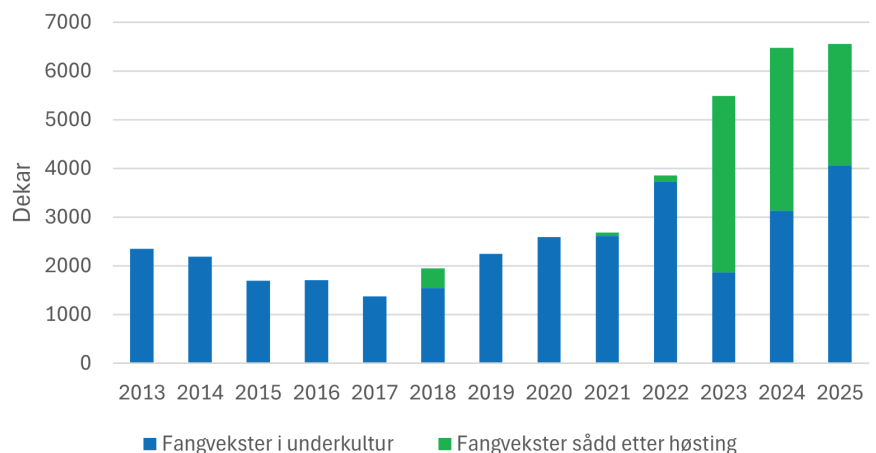
Figur 50. Nannestad - Antall meter med grasdekte soner - 2013-2025

Grasdekte kantsoner

Oppslutningen om grasdekte kantsoner i åker har falt i Nannestad etter 2022, mens oppslutningen om grasdekte vannveier i åker har økt. I 2025 var det 8 568 meter med grasdekte kantsoner i åker, og 8 297 grasdekte vannveier i Nannestad kommune. Disse to tiltakene er veldig målrettede tiltak som bidrar til å holde jorda og næringsstoffene på jordene.

Fangvekster

Det har lenge vært benyttet fangvekster i Nannestad kommune, og da hovedsaklig som underkultur. Etter 2017 har det vært en gradvis økning i antall dekar med fangvekster, med en spesielt stor økning i 2023. Den store økningen i 2023 skyldes såing av fangvekster etter høsting. I 2025 var det fangvekster på ca. 20% av kornarealet i kommunen.

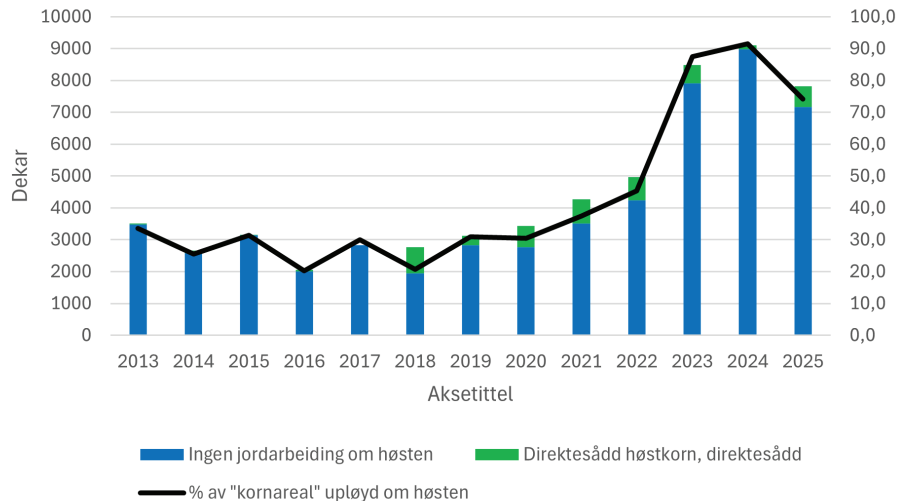

Figur 51. Nannestad - Antall dekar med fangvekster - 2013-2025

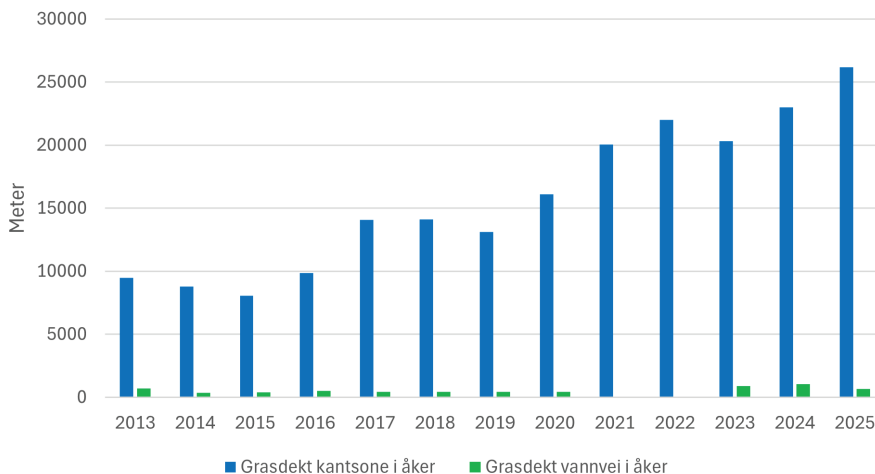
NITTEDAL

Redusert jordarbeiding

Det har lenge vært oppslutning om ordningen ingen jordarbeiding om høsten, og fra 2018 begynte oppslutningen å øke gradvis. En ekstra stor økning kom fra 2022 til 2023 som kan ha en sammenheng med at det 1. januar 2023 ble innført miljøkrav i blant annet Nittedal. I 2025 var det ingen jordarbeiding på 7 160 dekar, og dette tilsvarer 74% av kornarealet i Nittedal, og er en veldig bra oppslutning om ordningen.

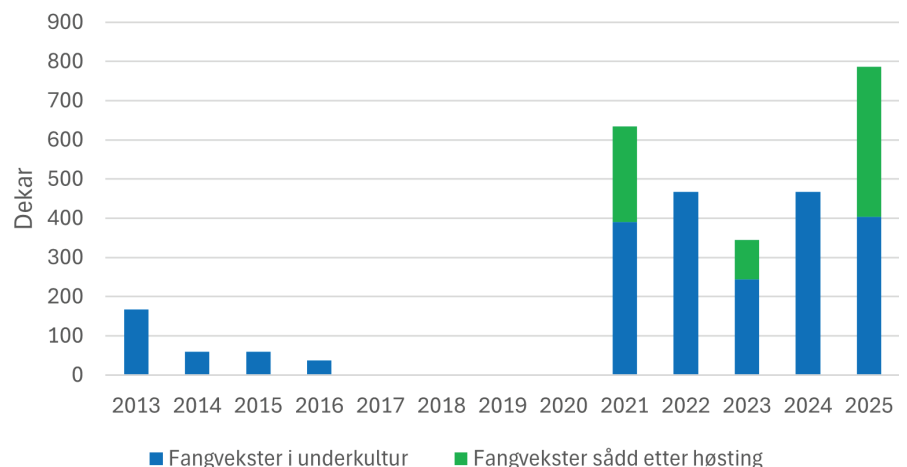
Figur 54. Nittedal - Antall dekar med redusert jordarbeiding og direkte sådd høstkorn - 2013-2025

Figur 53. Nittedal - Antall meter med grasdekte soner - 2013-2025

Fangvekster

Etter flere år hvor det ikke ble benyttet fangvekster i Nittedal kommune ble det igjen oppslutning om ordningen i 2021. Nivået på fangvekster som underkultur har holdt seg relativt stabilt i perioden 2021-2025, mens det har vært litt mer variabelt med fangvekster sådd etter høsting. I 2025 var det fangvekster på ca. 8% av kornarealet i kommunen.

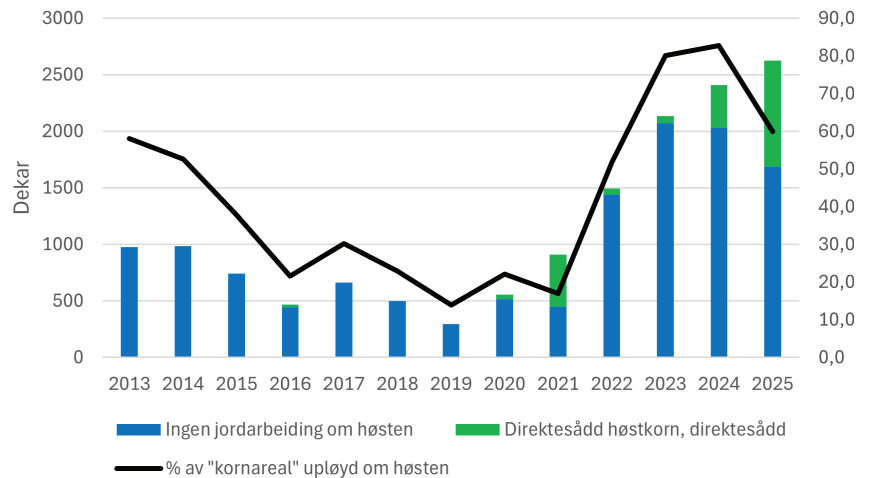

Figur 52. Nittedal - Antall dekar med fangvekster - 2013-2025

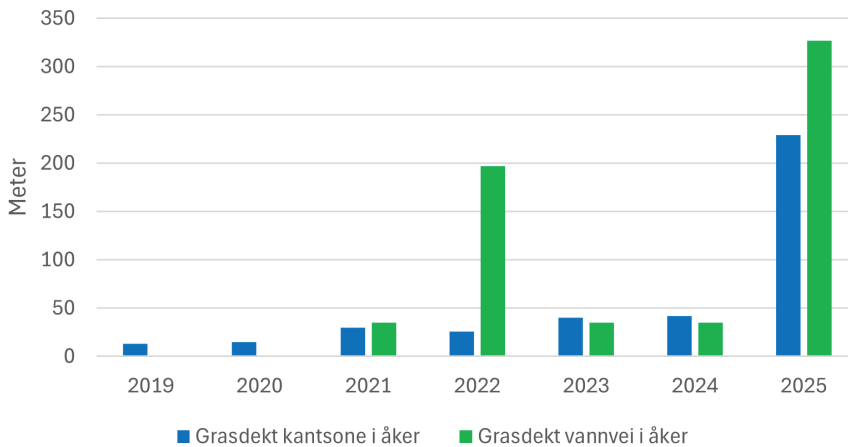
RÆLINGEN

Redusert jordarbeiding

I Rælingen har det siden 2019 vært en stor økning i antall dekar hvor det ikke jordarbeides om høsten. I 2025 sank antallet dekar noe, men samtidig økte antall dekar som ble direkte sådd, slik at totalen ble det høyeste antall dekar med redusert jordarbeiding. 2025 var det ingen jordbearbeiding på 1 687 dekar, og det ble direktesådd på 940 dekar.

Figur 55. Rælingen - Antall dekar med redusert jordarbeiding og direktesådd høstkorn - 2013-2025

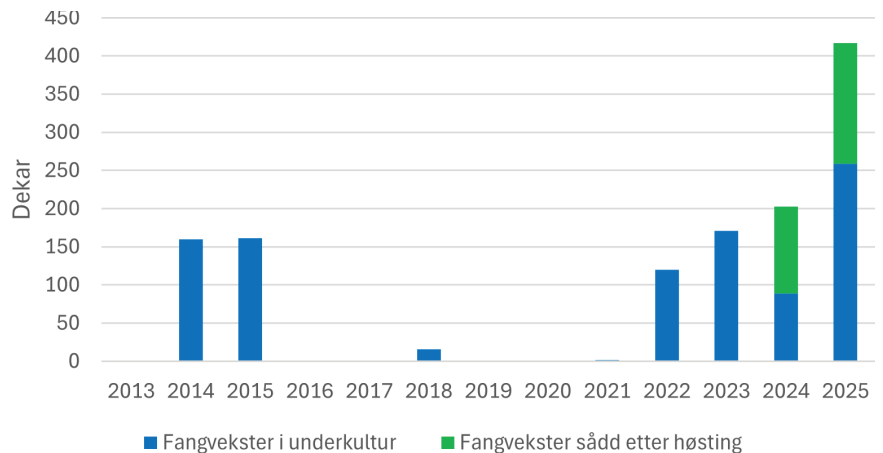
Figur 56. Rælingen - Antall meter grasdekte soner - 2013-2025

Grasdekte kantsoner

Oppslutningen om grasdekte kantsoner i åker og grasdekte vannveier har vært relativt lav i Rælingen kommune, men i 2025 ble det et kraftig hopp fra tidligere år. Da var da 229 meter grasdekt kantsone i åker, og 327 meter med grasdekte vannveier i åker. Noe av årsaken til at det ikke er flere meter er topografien og naturen i kommunen hvor det blant annet er gode kantsoner langs bekkene. Disse to tiltakene er veldig målrettede tiltak som bidrar til å holde jorda og næringsstoffene på jordene.

Fangvekster

I Rælingen kommune har det sporadisk vært benyttet fangvekster, og det er først fra 2022 at fangvekster har vært benyttet hvert år. Fra 2022 til 2025 har det også vært en økning i bruken av både fangvekster som underkultur og fangvekster sådd etter høsting. I 2025 var det fangvekster på ca. 15% av kornarealet i kommunen.

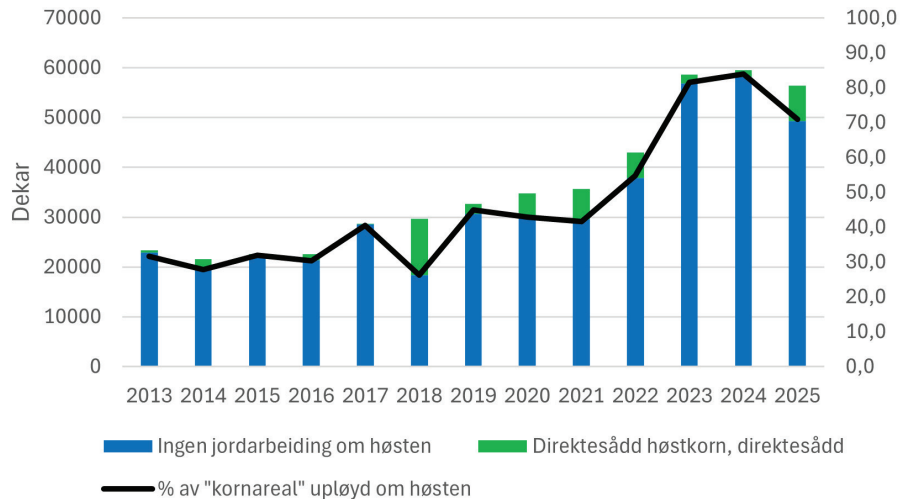

Figur 57. Rælingen - Antall dekar med fangvekster - 2013-2025

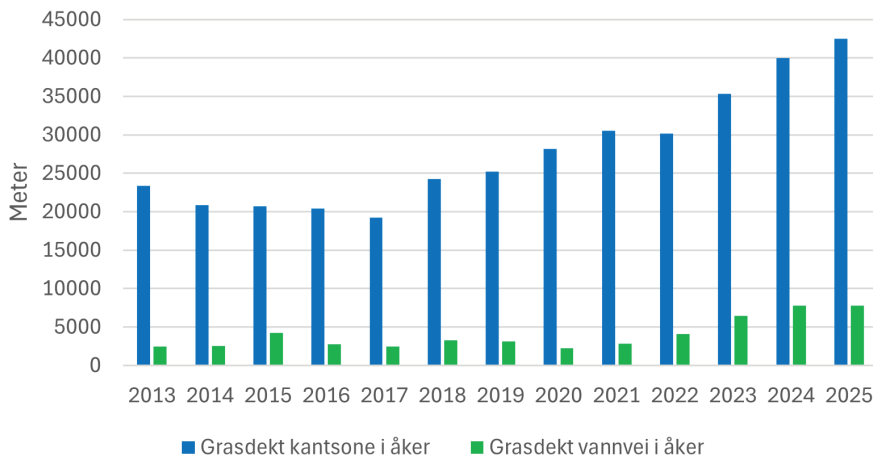
ULLENSAKER

Redusert jordarbeiding

Fra 2013 har det vært en gradvis økning i antall dekar med redusert jordarbeiding, med en ekstra stor økning fra 2022 til 2023. I 2025 var det ingen jordbearbeiding på 49 295 dekar, og det ble direkte sådd på 7 097 dekar. Dette tilsvarer 81 prosent av det totale kornarealet i Ullensaker, og er en veldig bra oppslutning om ordningen.

Figur 60. Ullensaker - Antall dekar med redusert jordarbeiding og direkte sådd høstkorn - 2013-2025

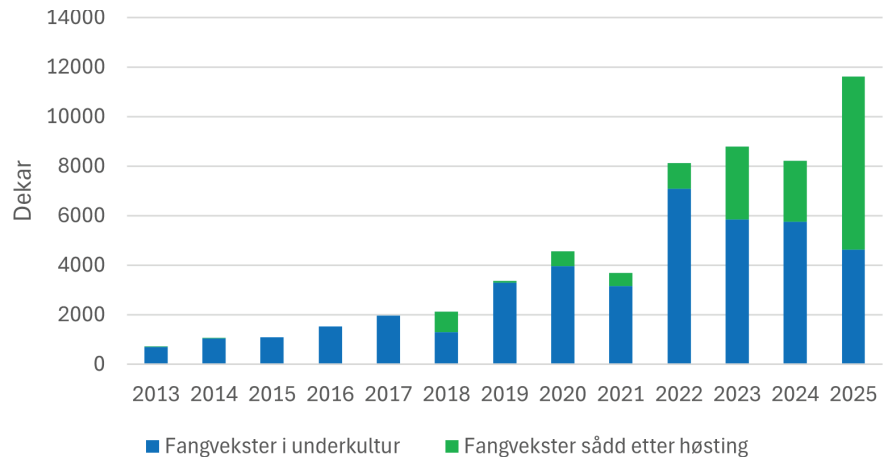
Figur 59. Ullensaker - Antall meter med grasdekte soner - 2013-2025

Grasdekte soner

Fra 2017 til 2025 har det vært en dobling i antall meter grasdekte kantsoner i åker i Ullensaker. Dette er en veldig god utvikling. De siste tre årene har det også vært en god økning i antall meter grasdekte vannveier i åker. Disse to tiltakene er veldig målrettede tiltak som bidrar til å holde jorda og næringsstoffene på jordene.

Fangvekster

Det har vært benyttet fangvekster som underkultur i Ullensaker i mange år, men det har vært relativt et lavt antall dekar. Fra 2021 til 2022 skjedde det en stor økning i antall dekar med fangvekster, og det ble en ny stor økning i 2025. Det er også en stadig større bruk av fangvekster sådd etter høsting. I 2025 var det fangvekster på ca. 17% av kornarealet i kommunen.

Figur 58. Ullensaker - Antall dekar med fangvekster - 2013-2025

VEDLEGG 3. OVERSIKT OVER KOMMUNENES ØKONOMISKE BIDRAG TIL FELLESUTGIFTER I VO LEIRA-NITTELVA

Fordelingsnøkkel:

- Grunnbeløp kr. 20 500,-
- Kr. 1,- pr. daa jordbruksareal
- + kr. 3 pr. innbygger

Tabell 9. Kommunenens innbetalte felleskostnader i 2025

Inntekter/felleskostnader kommunevis	2025
Lillestrøm	261 400
Lørenskog	160 000
Nittedal	104 600
Rælingen	75 000
Oslo	42 600
Gjerdrum	66 500
Ullensaker	119 400
Nannestad	98 400
Gran	20 500
Lunner	34 400
Sum inntekter	982 900

VANNOMRÅDE
LEIRA-NITTELVA
- elveliv.no -

VANNOMRÅDE LEIRA-NITTELVA

Sekretariatet, c/o Lillestrøm
kommune
Postboks 313
2001 Lillestrøm

Telefon:
66 93 83 06

E-post:
post@elveliv.no

Nettside:
elveliv.no

Facebook:
[facebook.com/
vannomradeLeiraNittelva](https://facebook.com/vannomradeLeiraNittelva)